Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0111

Väliaikainen mietintö ehdotuksesta monivuotiseksi rahoituskehykseksi 2028–2034

Euroopan parlamentin päätöslauselma 28. huhtikuuta 2026 ehdotuksesta neuvoston asetukseksi vuosia 2028–2034 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 8, 285, 287, 311, 312, 323 ja 349 artiklan,

– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”Dynaaminen EU:n talousarvio tulevaisuuden tarpeisiin – Monivuotinen rahoituskehys 2028–2034” (COM(2025)0570),

– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2025 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi vuosia 2028–2034 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (COM(2025)0571),

– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2025 annetun komission ehdotuksen neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 kumoamisesta (COM(2025)0574),

– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2025 annetun komission ehdotuksen toimielinten väliseksi sopimukseksi Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta (COM(2025)0572),

– ottaa huomioon 7. toukokuuta 2025 antamansa päätöslauselman unionin pitkän aikavälin uudistetusta talousarviosta muuttuvassa maailmassa[1],

[1] EUVL C, C/2026/575, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/575/oj.

– ottaa huomioon 10. syyskuuta 2025 antamansa päätöslauselman koheesiopolitiikan investointien merkityksestä nykyisen asuntokriisin ratkaisemisessa[2],

– ottaa huomioon 21. tammikuuta 2026 antamansa päätöslauselman yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan täytäntöönpanosta – vuosikertomus 2025[3],

– ottaa huomioon 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä[4],

– ottaa huomioon 16. joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi[5] (ehdollisuusasetus),

– ottaa huomioon 10. huhtikuuta 2024 julkaistun Enrico Lettan raportin sisämarkkinoista ”Much more than a market” (Lettan raportti),

– ottaa huomioon 9. syyskuuta 2024 julkaistun Mario Draghin raportin unionin kilpailukyvystä ”The future of European competitiveness” (Draghin raportti),

– ottaa huomioon 30. lokakuuta 2024 julkaistun Sauli Niinistön raportin unionin siviili- ja puolustusvarautumisen parantamisesta ”Safer together – strengthening Europe’s civilian and military preparedness and readiness” (Niinistön raportti),

– ottaa huomioon 18. helmikuuta 2026 annetun komission asiakirjan ”Tiedonanto Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan rajalla sijaitsevista itäisistä alueista – Vahvat alueet Euroopan suojana” (COM(2026)0082),

– ottaa huomioon syrjäisimmistä alueista sekä merentakaisista maista ja alueista antamansa päätöslauselmat, niihin liittyvät voimassa olevat toimintapolitiikat sekä komission julkaisut, jotka liittyvät näille alueille annettavaan erityistukeen, myös maatalouden alalla,

– ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon ”Euroopan vihreän kehityksen ohjelma” (COM(2019)0640),

– ottaa huomioon 12. marraskuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”Kulttuurikompassi” (COM(2025)0785),

---

2 EUVL C, C/2026/1474, 9.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1474/oj.
3 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2026)0013.
4 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
5 EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

– ottaa huomioon 22. tammikuuta 2026 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon monivuotisesta rahoituskehyksestä 2028–2034,

– ottaa huomioon 22. tammikuuta 2026 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon omia varoja koskevasta vuoden 2025 ehdotuksesta,

– ottaa huomioon 15. lokakuuta 2025 annetun Euroopan alueiden komitean päätöslauselman monivuotista rahoituskehystä 2028–2034 koskevasta ehdotuksesta,

– ottaa huomioon 4. maaliskuuta 2026 annetun Euroopan alueiden komitean lausunnon ”Vuoden 2027 jälkeinen monivuotinen rahoituskehys ja omia varoja koskeva paketti”,

– ottaa huomioon asiaankuuluvat monivuotista rahoituskehystä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomukset,

– ottaa huomioon biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen osapuolten 15. konferenssissa (COP15) Montrealissa 19. joulukuuta 2022 hyväksytyn sopimuksen (Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuinen luonnon monimuotoisuuskehys),

– ottaa huomioon ilmastosopimuksen osapuolten 21. konferenssissa (COP21) Pariisissa 12. joulukuuta 2015 hyväksytyn sopimuksen (Pariisin sopimus),

– ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteet,

– ottaa huomioon YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista,

– ottaa huomioon SEUT 324 artiklan mukaisen/mukaiset puhemiehen ja puheenjohtajien tapaamisen/tapaamiset,

– ottaa huomioon Euroopan komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin 6. tammikuuta 2026 päivätyn kirjeen Kyproksen presidentille Nikos Christodoulidesille, joka on neuvoston tämänhetkinen puheenjohtaja, ja Euroopan parlamentin puhemiehelle Roberta Metsolalle yhteisestä maatalouspolitiikasta monivuotisessa rahoituskehyksessä 2028–2034,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 107 artiklan 5 kohdan,

– ottaa huomioon budjettivaliokunnan väliaikaisen mietinnön (A10-0105/2026),

A. toteaa, että SEUT 311 artiklassa edellytetään unionin huolehtivan siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat;

B. toteaa, että nykyinen monivuotinen rahoituskehys osoittautui pian riittämättömäksi vastaamaan useisiin kriiseihin, inflaatioon ja uusiin poliittisiin haasteisiin, joita ei ennakoitu eikä olisi voitukaan ennakoida rahoituskehystä hyväksyttäessä; toteaa, että tarvittavan rahoituksen varmistamiseksi monivuotinen rahoituskehys vietiin äärirajoilleen muun muassa turvautumalla ennennäkemättömän paljon joustosäännöksiin ja erityisrahoitusvälineisiin, kun käytettävissä olleet liikkumavarat oli käytetty ja monivuotista rahoituskehystä oli muutettu useaan otteeseen; toteaa, että mainittuja välineitä ei ole tarkoitettu korvaamaan asianmukaista pitkän aikavälin talousarviosuunnittelua; toteaa tämän johtaneen siihen, että kun oli toteutettava toimia hätätilanteissa, turvauduttiin toistuvasti koheesiopolitiikan kaltaisiin ohjelmiin, mikä vaikeutti ohjelmien alkuperäisten pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista;

C. toteaa, että vuonna 2024 sovittu monivuotisen rahoituskehyksen väliarviointi osoittautui välttämättömäksi, jotta voitiin käsitellä uusia painopisteitä ja haasteita, ja toteaa, että resurssien puute heikentää nykyistä monivuotista rahoituskehystä edelleen;

D. katsoo, että uuden monivuotisen rahoituskehyksen vahvistaminen on unionille ratkaiseva hetki, sillä se tarjoaa mahdollisuuden hyväksyä yhteinen visio, päättää tulevista poliittisista painopisteistä ja antaa unionille keinot toteuttaa ne; katsoo, että uusien ja perinteisten painopisteiden rahoituksen olisi oltava tasapainossa, jotta voidaan turvata unionin poliittisen hankkeen perustana olevat unionin yhteiset politiikat; ottaa huomioon, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä olisi noudatettava toissijaisuusperiaatetta;

E. ottaa huomioon, että maailmanlaajuista toimintaympäristöä leimaavat geopoliittiset jännitteet, talouden epävakaus, energiaturvallisuusriskit, ilmastokatastrofit ja muuttuvat turvallisuusuhkat, mukaan lukien korkean intensiteetin sodankäynnin paluu EU:n naapurialueille, mikä tuo korostetusti esille, että EU:n talousarvion on pystyttävä varautumaan sekä sisäisiin että ulkoisiin häiriöihin, erityisesti investoimalla teollisuuteen, vihreään ja digitaaliseen siirtymään, yhteenliitettävyyteen ja infrastruktuuriin sekä siviilivalmiuteen ja pelastuspalveluun ja investoimalla sosiaalipolitiikkaan;

F. huomauttaa, että seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen on taattava, että EU:n talousarvio on jatkossakin investointiväline ja edelleen keskeisessä asemassa, kun vastataan EU:n kansalaisten tarpeisiin ja tuetaan eurooppalaisia yrityksiä, erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yritykset);

G. ottaa huomioon, että kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia koskevan ehdotuksen kattamat EU:n pitkäaikaiset toimintapolitiikat ovat Eurooppa-hankkeen ytimessä ja edistävät unionin resilienssiä, yhteenkuuluvuutta, lähentymistä ja autonomiaa ja ovat samalla avaintekijöitä niin sen turvallisuuden ja suvereniteetin takaamisessa vallitsevassa kansainvälisessä tilanteessa kuin myös sen taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen vakauden ja sen kestävyystavoitteiden kannalta;

H. ottaa huomioon, että unionin kilpailukykyvaje on vaarassa kasvaa geopoliittisten ja taloudellisten realiteettien muuttuessa, mikä heikentää sen pitkän aikavälin tuottavuutta, strategista autonomiaa, resilienssiä ja toimintakykyä; katsoo, että unionin on vahvistettava merkittävästi investointivalmiuksiaan voidakseen kilpailla maailmanlaajuisesti;

I. katsoo, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä olisi tuettava riittävästi uusia teknologiarealiteetteja;

J. toteaa, että EU:n talousarvion on autettava unionia säilyttämään roolinsa maailman johtavana kehitysavun ja ilmastorahoituksen antajana maailmanlaajuisten velvoitteidensa ja sitoumustensa mukaisesti, etenkin kun otetaan huomioon USAIDin määrärahoihin tehdyt huomattavat leikkaukset;

K. ottaa huomioon, että unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet mukaan lukien; katsoo, että näiden arvojen loukkaaminen heikentää unionin yhtenäisyyttä, EU:n kansalaisten oikeuksia ja jäsenvaltioiden keskinäistä luottamusta;

L. ottaa huomioon, että SEUT 8 artiklassa määrätään sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisesta;

M. ottaa huomioon, että komission arvion mukaan ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä tarvitaan lisäinvestointeja vuosittain 1,5 prosenttia bruttokansantuotteesta (BKT) (vuosiin 2011–2020 verrattuna), ja toteaa, että tätä vajetta ei voida paikata yksin EU:n talousarviolla; ottaa huomioon, että ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja laajamittainen saastuminen aiheuttavat mittavia terveydenhuolto- ja taloudellisia kustannuksia; pitää olennaisen tärkeänä, että EU investoi ohjelmiin, joilla on ilmasto- ja ympäristötavoitteita;

N. ottaa huomioon, että SEUT 191 artiklan mukaan EU:n ympäristöpolitiikan on perustuttava ennalta varautumisen periaatteelle;

O. ottaa huomioon, että SEUT 349 artiklan mukaan unionin on tuettava syrjäisimpiä alueita; panee merkille, että syrjäisestä sijainnista ja

saaristoasemasta johtuvia erityisiä valinnaisia toimenpiteitä koskeva ohjelma (POSEI) on osoittautunut tärkeäksi tässä suhteessa;

P. huomauttaa, että jäsenvaltioilla on edelleen oikeus päättää itse käyttämästään energialähteiden yhdistelmästä;

Q. toteaa, että Välimeren sopimus on kattava EU:n kehys, jonka tarkoituksena on vahvistaa jäsenneltyjä ja kestäviä kumppanuuksia eteläisen Välimeren kumppaneiden kanssa;

R. ottaa huomioon, että Kyprosta koskevan pöytäkirjan N:o 10 mukaan EU:n säännöstön soveltamista lykätään niillä Kyproksen tasavallan alueilla, jotka eivät kuulu Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan; toteaa, että tämän poikkeuksellisen tilanteen vuoksi laillisilta maanomistajilta on vuosikymmenten ajan evätty pääsy-, käyttö- ja nautintaoikeus omaisuuteensa; huomauttaa, että omistusoikeus on suojattu Euroopan unionin perusoikeuskirjan 17 artiklan nojalla;

S. ottaa huomioon, että NextGenerationEU-välineeseen liittyvillä maksuilla oli merkittävä vaikutus vuotuiseen talousarviomenettelyyn nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä, koska lainakustannuksia ei pitänyt kattaa enimmäismäärät ylittäen, kuten parlamentti oli ehdottanut; ottaa huomioon, että NextGenerationEU-välineen takaisinmaksu vaikuttaa seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen paitsi korkojen maksun myös pääoman takaisinmaksun muodossa;

T. ottaa huomioon, että komissio esitti 16. heinäkuuta 2025 useita ehdotuksia, jotka koskivat vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevaa asetusta ja päätöstä unionin omista varoista, sekä säädösehdotuksia uusien EU:n ohjelmien, rahoituksen ja välineiden perustamisesta;

1. korostaa, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä on varattava unionille tarvittavat rahoitusvarat, jotta se voi reagoida nopeasti muuttuvassa geopoliittisessa, taloudellisessa ja sosiaalisessa ympäristössä ja toteuttaa samalla tuloksekkaasti sekä pitkäaikaisia toimintapolitiikkoja että uusia painopisteitä; vaatii, että EU:n talousarvion on pysyttävä investointibudjettina, jolla voidaan tukea kansalaisia, alueita ja yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä, ja samalla vahvistaa unionin resilienssiä, kilpailukykyä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta;

2. kehottaa asettamaan vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen 1,27 prosenttiin EU:n bruttokansantulosta (BKTL) mutta olemaan sisällyttämättä kyseiseen 1,27 prosentin osuuteen NextGenerationEU-välineen velanhoitokuluja, jotka vastaavat 0,11:tä prosenttia EU:n BKTL:sta ja jotka olisi katettava enimmäismäärät ylittäen; toistaa, että seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen on oltava määrällisesti kunnianhimoisempi, koska rahoituksen nykyinen taso ei ole oikeassa suhteessa unionin poliittisiin tavoitteisiin, ja sitä

on suojeltava inflaatiohäiriöiltä; tähdentää tämän tason olevan tarvittava vähimmäistaso, jotta unioni voi täyttää perussopimuksiin kirjatut sitoumuksensa, vastata kansalaisten odotuksiin ja käsitellä suuria haasteita, joihin kuuluvat EU:n naapurustossa jälleen käytävä laajamittainen sota, muuttuvat turvallisuusuhkat, erittäin vaikeat taloudelliset ja sosiaaliset olosuhteet, kilpailukykyvaje ja pahenevat ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvät kriisit;

3. vastustaa ehdottomasti kaikkia lähestymistapoja, jotka johtavat sisämarkkinoiden pirstoutumiseen tai EU:n talousarvion uudelleenkansallistamiseen, ja torjuu jyrkästi kaikki pyrkimykset kohti ”à la carte” -unionia; katsoo, että komission lähestymistapa, jossa jokaiselle jäsenvaltiolle laaditaan yksi suunnitelma, heikentää perussopimuksissa vahvistettuja EU:n toimintapolitiikkoja, luo tarpeetonta kilpailua edunsaajien välille, vaarantaa menojen eurooppalaisen ulottuvuuden, heikentää monitasoista hallintoa, kyseenalaistaa toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet ja vähentää avoimuutta;

4. kehottaa lisäämään otsakkeen 1 määrärahoja, jotta rahoitus voidaan säilyttää vähintään nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen tasolla; vaatii siksi tuntuvaa, erillistä ja riittävää rahoitusta yhteiselle maatalouspolitiikalle (YMP), yhteiselle kalastuspolitiikalle, koheesiopolitiikalle, Euroopan sosiaalirahastolle ja sisäasioihin; vaatii tässä yhteydessä kohdentamaan kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien kohdentamattomat määrät täysimääräisesti näihin toimintapolitiikkoihin ja varmistamaan siten paremman ennustettavuuden lopullisille edunsaajille; toistaa, että näitä toimintapolitiikkoja varten on säilytettävä horisontaalinen täytäntöönpanokehys ja -säännöt, mukaan lukien oikeusvaltioperiaatetta koskeva ehdollisuus, jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus ja välttää hajanaisuus; kehottaa luomaan aluetason lukuja jäsenvaltioiden institutionaalisten kehysten mukaisesti ja ottamaan alue- ja paikallisviranomaiset täysimääräisesti mukaan otsakkeen 1 ohjelmien suunnitteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin, monitasoisen hallinnon ja kumppanuuden periaatteiden pohjalta;

5. suhtautuu myönteisesti otsakkeeseen 2 sisältyvien toimintapolitiikkojen merkittävään vahvistamiseen, mitä parlamentti on jo pitkään pyytänytkin, ja toteaa, että määrärahat on kaksinkertaistettu nykyiseen kauteen verrattuna ja että tämä antaa unionille paremmat valmiudet vastata tuleviin haasteisiin yhä arvaamattomammassa globaalissa ympäristössä; toteaa tarpeen vahvistaa unionin kykyä toimia keskeisillä strategisilla aloilla, joita ovat muun muassa kilpailukyky, puolustus ja turvallisuus, tutkimus ja innovointi, vihreä ja digitaalinen siirtymä, infrastruktuuri, terveydenhuolto ja kriisivalmius, koulutus ja kulttuuri;

6. kehottaa sen tähden vahvistamaan riittävästi otsakkeeseen 2 sisältyviä ensisijaisia ohjelmia, kuten Euroopan kilpailukykyrahastoa,

Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaa, Verkkojen Eurooppa -välinettä, Erasmus+-ohjelmaa, AgoraEU-ohjelmaa ja EU:n pelastuspalvelumekanismia (UCPM+), sekä korvamerkitsemään Euroopan kilpailukykyrahaston varoja EU4Health- ja Life-ohjelmaan liittyviin toimiin;

7. panee tyytyväisenä merkille, että otsakkeen 3 määrärahoja on lisätty, mikä on osoitus unionin sitoutumisesta vahvistamaan asemaansa maailmanlaajuisena toimijana; pitää ehdotettua rahoituksen tasoa kuitenkin edelleen riittämättömänä, kun otetaan huomioon maailmanlaajuisten haasteiden laajuus;

8. kehottaa siksi lisäämään riittävästi otsakkeen 3 määrärahoja, jotta EU voi tukea tulevaa laajentumista, vastata kehitykseen, humanitaarisiin kriiseihin ja rauhanrakentamiseen liittyviin kasvaviin tarpeisiin, tukea Ukrainaa ja muita kumppaneita sekä vaalia unionin arvoja, ihmisoikeuksia ja demokratiaa maailmanlaajuisesti ja vahvistaa samalla monenvälisyyttä; vaatii, että humanitaarinen apu on edelleen pidettävä erillään, sitä on toteutettava johdonmukaisessa kehyksessä ja sille on turvattava riittävin resurssein varustettu vuotuinen perustaso; kehottaa lisäämään merentakaisille maille ja alueille varattavia määrärahoja, ottaen huomioon Grönlannin alueelliseen koskemattomuuteen viime aikoina kohdistuneet uhkat ja laajemman geopoliittisen tilanteen;

9. tähdentää, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä on keskityttävä rahoittamaan sellaisia eurooppalaisia julkishyödykkeitä, joilla on kansallisiin menoihin verrattuna selvää lisäarvoa, kuten rajatylittäviä hankkeita; muistuttaa, että EU:n kansalaiset ja yritykset vaativat EU:lta toimia; kehottaa investoimaan EU:n varoja kohdennetusti ja strategisesti, jotta voidaan vastata niiden tarpeisiin ensisijaisilla aloilla, kuten asuminen, energia ja turvallisuus;

10. pitää myönteisenä komission ehdotusta tehostetusta joustovälineestä ja kehottaa täydentämään sitä muilla rahoituslähteillä, kuten käyttämättä jääneillä liikkumavaroilla ja rahoitusvälineistä takaisin saatavilla varoilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisten sääntöjen soveltamista; kehottaa perustamaan sellaisen erityisen solidaarisuusvarauksen luonnonkatastrofien varalle, jota käytettäisiin monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät ylittäen viimeisenä keinona rahoittaa toimia, joita unioni toteuttaa EU:ssa vastatakseen luonnonkatastrofien aiheuttamien vahinkojen synnyttämiin erityistarpeisiin;

11. ilmaisee vakavan huolensa siitä, että komission ehdotuksissa siirretään keskeiset toimintapolitiikkaa ja talousarviota koskevat päätökset komission työohjelmiin, jotka hyväksytään ilman lainsäädäntövallan käyttäjien osallistumista; vaatii, että kaikki merkittävät toimintapoliittiset valinnat tehdään asianomaisissa perussäädöksissä kunnioittaen täysin parlamentin oikeuksia toisena lainsäätäjänä ja budjettivallan käyttäjänä; korostaa, että

yksinkertaistamista ei saa tehdä avoimuuden, demokraattisen vastuuvelvollisuuden tai parlamentin valvontatehtävän kustannuksella; on erittäin huolissaan kustannuksiin perustumattoman rahoituksen laajasta käytöstä merkittävässä osassa seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmia ja varoittaa, että ilman asianmukaisia suojatoimia tähän lähestymistapaan liittyy merkittäviä riskejä ja se heikentää tarkastettavuutta;

12. korostaa, että unionin arvojen ja oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on EU:n varojen saamisen olennainen perusedellytys; vaatii, että käytössä on oltava saumaton ja yhtenäinen EU:n arvoihin liittyvä välineistö, joka kattaa demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeudet kautta koko EU:n talousarvion; vaatii soveltamaan määrätietoista lähestymistapaa sen varmistamiseksi, että oikeutettuja lopullisia edunsaajia ei rangaista siitä, että niiden hallitukset rikkovat oikeusvaltioperiaatetta;

13. toistaa painokkaasti, että SEUT 310 artiklan mukaisesti EU:n talousarvioon tarvitaan ehdottomasti kestäviä, ennakoitavia ja häiriönsietokykyisiä tuloja, joiden olisi vastattava menopuolta sekä EU:n strategisia painopisteitä ja yksilöityjä rahoitustarpeita; toistaa parlamentin olevan lujasti sitoutunut uusien omien varojen käyttöönottoon, jotta voidaan paitsi maksaa takaisin NextGenerationEU-välineen velka myös rahoittaa unionin entistä kunnianhimoisempia toimintapolitiikkoja; suhtautuu myönteisesti komission pyrkimyksiin määrittää uusia omia varoja ja esittää tiettyjä mukautuksia perinteisiin omiin varoihin; tukee komission ehdottamaa laajempaa, nk. korilähestymistapaa ja kehottaa neuvostoa tekemään lopun vuodesta 2020 jatkuneesta pattitilanteesta, joka koskee uusien omien varojen koria, josta saataisiin tuloja vähintään 60 miljardia euroa vuodessa; pitää erittäin tärkeänä komission ehdotusta uudentyyppisestä kriisimekanismista, jonka ansiosta unioni voisi reagoida nopeasti odottamattomiin tapahtumiin; painottaa, että parlamentti hyväksyy ainoastaan sellaisen pitkän aikavälin talousarvion, tulopuoli mukaan lukien, joka on unionille tarkoituksenmukainen muuttuvassa maailmassa;

14. katsoo, että tässä väliaikaisessa mietinnössä esitetyt kannat muodostavat parlamentin valtuutuksen monivuotista rahoituskehystä koskeviin neuvotteluihin ja että neuvoston on otettava ne huomioon SEUT 312 artiklan 5 kohdan mukaisesti saadakseen parlamentin hyväksynnän; on valmis työskentelemään rakentavasti ja käymään mielekkäitä neuvotteluja neuvoston kanssa sellaisen pitkän aikavälin talousarvion aikaansaamiseksi, jolla vastataan unionin tarpeisiin; kehottaa toimielimiä pyrkimään sopimukseen pikaisesti ja viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä, jotta monivuotinen rahoituskehys voidaan hyväksyä ajoissa ja meno-ohjelmat voidaan panna täytäntöön 1. tammikuuta 2028 alkaen;

Monivuotiseen rahoituskehykseen liittyvät kysymykset

15. vaatii, että parlamentti otetaan mukaan monivuotista rahoituskehystä koskevan prosessin kaikkiin vaiheisiin, kuten SEUT 312 artiklan 5 kohdassa edellytetään; katsoo, että neuvoston on otettava asianmukaisesti huomioon tässä esitetty parlamentin kanta, jotta se voi saada parlamentin hyväksynnän SEUT 312 artiklan mukaisesti;

Kokonaistaso

16. palauttaa mieliin kantansa, jonka mukaan ”maailma muuttuu nopeasti, ihmiset odottavat oikeutetusti enemmän unionilta […] ja unionilla on vastassaan yhä enemmän kriisejä ja sen vuoksi seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen on osoitettava enemmän varoja kuin kaudella 2021–2027, ja toteaa, että tätä varten on luovuttava unionin itselleen tavanomaisesti asettamasta enimmäismäärästä, joka vastaa yhtä prosenttia [EU:n] bruttokansantulosta”; pitää valitettavana, ettei komissio ole antanut aidosti kunnianhimoista ehdotusta vaan pyrkii kääntämään huomion kokonaissummaan, joka on 2 biljoonaa euroa käypinä hintoina, mikä on oikeastaan vain 1 763 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina ja vastaa 1,26:ta prosenttia EU:n BKTL:sta, ja toteaa, että tästä määrästä 0,11 prosenttia kohdennetaan NextGenerationEU-välineen takaisinmaksuihin; pitää valitettavana, että tämän johdosta EU:n ohjelmien määrärahat kasvavat näennäisesti alle 0,01 prosenttiyksikköä BKTL:sta, mikä käytännössä jäädyttää talousarvion reaalisesti; korostaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen asteittainen lakkauttaminen vähentää edelleen merkittävästi unionin käytettävissä olevia kokonaismäärärahoja; katsoo, että ehdotettu taso ei anna unionille mahdollisuutta täyttää perussopimuksissa vahvistettuja sitoumuksiaan eikä vastata edessä oleviin merkittäviin geopoliittisiin haasteisiin, kuten ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviin kriiseihin, joihin voidaan parhaiten vastata unionin tasolla, eikä elinkustannuskriisiin;

17. kehottaa asettamaan vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen 1,27 prosenttiin EU:n BKTL:sta, mihin eivät sisältyisi NextGenerationEU-välineen takaisinmaksut; katsoo, että NextGenerationEU-välineen velanhoito olisi pidettävä tulevan monivuotisen rahoituskehyksen rakenteessa erillään EU:n ohjelmien rahoituksesta ja että se nostaa kokonaisosuuden EU:n BKTL:sta 1,38 prosenttiin; tähdentää tämän tason olevan ehdoton vähimmäistaso, jotta unioni voi täyttää sitoumuksensa, vastata geopoliittisiin haasteisiin ja saavuttaa strategiset tavoitteensa;

18. pitää valitettavana, että komission esittämässä NextGenerationEU-välineen takaisinmaksusuunnitelmassa vuotuiset erät sisällytetään monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriin vuodesta 2028 alkaen; korostaa, että takaisinmaksusuunnitelmassa on varmistettava, että NextGenerationEU-välineen velanhoito ei syrjäytä välttämätöntä EU:n varainkäyttöä tai vaaranna unionin kykyä vastata

tuleviin kriiseihin; muistuttaa siksi pitkäaikaisesta kannastaan, jonka mukaan NextGenerationEU-välineen takaisinmaksuun liittyvät määrärahat olisi katettavat enimmäismäärät ylittäen;

19. tukee voimakkaasti ehdotettua teknistä mukautusmenetelmää, jossa otetaan huomioon todellinen inflaatio, mikä on olennaisen tärkeää EU:n talousarvion ostovoiman turvaamiseksi inflaatiohäiriöiden aikana; suhtautuu myönteisesti tähän mekanismiin, jota tarvitaan välttämättä suojaamaan EU:n ohjelmia, jotta kansalaiset eivät joutuisi kärsimään inflaatiosta;

20. kehottaa tässä yhteydessä varmistamaan EU:n ohjelmien ja toimintapolitiikkojen rahoituksen tason tämän päätöslauselman liitteiden I ja II mukaisesti; kehottaa mukauttamaan kyseisiä maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismääriä vastaavasti;

Otsake 1

21. panee merkille, että otsakkeeseen 1 ”Euroopan sosiaalinen malli ja elämänlaatu” on osoitettu 797,2 miljardia euroa vuoden 2025 hintoina – mihin ei sisälly NextGenerationEU-välineen takaisinmaksuihin varattu määrä – eli 45 prosenttia vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen kokonaismäärästä; ilmaisee syvän huolensa siitä, että tämä on vähemmän kuin vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä osoitettu 810,1 miljardia euroa, joka oli 65 prosenttia kokonaismäärästä; katsoo, että tätä huomattavaa leikkausta ei voida hyväksyä, sillä on äärimmäisen tärkeää voida jatkaa unionin pitkäaikaisia toimintapolitiikkoja;

22. pitää valitettavana, että ehdotettu kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa koskeva asetus (COM(2025)0558), jossa eri toimintapolitiikkoja yhdistetään niin, että kullekin jäsenvaltiolle on vain yksi suunnitelma, aiheuttaa lopullisille edunsaajille huomattavaa epävarmuutta rahoituksen ennustettavuudesta, synnyttää edunsaajien ja politiikanalojen välille tarpeetonta kilpailua rahoitusvaroista ja politisoi EU:n varojen jakamisen, mistä voi seurata, että monimutkaisuus lisääntyy ja painopisteiden välillä tehdään kompromisseja; painottaa, että yhteen jäsenvaltiokohtaiseen suunnitelmaan perustuva toimintamalli heikentää epäsuorasti EU:n talousarvion eurooppalaista ulottuvuutta ja EU:n yhteisten politiikkojen tavoitteita, johtaa liialliseen keskittämiseen ja kyseenalaistaa toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet, se ei anna alueille ja asiaankuuluville sidosryhmille merkityksellistä roolia painopisteiden suunnittelussa ja heikentää monitasoista hallintoa ja menojen alueellista ulottuvuutta; katsoo, että kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien kohdentamattomat määrät olisi kohdennettava täysimääräisesti, jotta voidaan lisätä ennakoitavuutta lopullisille edunsaajille; varoittaa lisäksi, että huomattava leikkaus otsakkeen 1 rahoitukseen uhkaa myös heikentää perussopimuksissa vahvistettuja EU:n toimintapolitiikkoja ja unionin tavoitteita vahvistaa taloudellista, sosiaalista ja alueellista

yhteenkuuluvuuttaan, turvata demokraattiset prosessinsa, oikeusvaltioperiaate ja sosiaaliset oikeudet sekä varmistaa elintarviketurva, viljelijöiden ja kalastajien kohtuullinen elintaso ja ympäristön ja luonnon monimuotoisuuden suojelu; toistaa, että on vältettävä hajanaisuutta ja säilytettävä horisontaalinen täytäntöönpanokehys, muun muassa yleiset säännöt ja periaatteet, kuten oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien noudattaminen, joita olisi sovellettava yhdenmukaisesti kaikissa kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien kattamissa toimintapolitiikoissa, samalla kun varmistetaan johdonmukaiset ja yhtenäiset täytäntöönpanomääräykset;

23. pitää välttämättömänä säilyttää EU:n talousarvion eurooppalainen ulottuvuus, onhan se keskeinen väline yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi, unionin solidaarisuuden ilmaisemiseksi ja eurooppalaisten julkishyödykkeiden tarjoamiseksi; korostaa, että EU:n talousarvion on säilyttävä unionin yhdentymisen syventämistä tukevana rahoituksen selkärankana, jolla vältetään unionin keskeisten toimintapolitiikkojen pirstoutuminen tai uudelleenkansallistaminen, edistetään alueellista, taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta kaikilla EU:n alueilla, muun muassa puuttumalla syrjäseutualueisiin, saaristoalueisiin ja syrjäisimpiin alueisiin vaikuttaviin pysyviin rakenteellisiin rajoitteisiin, ja varmistetaan oikeudenmukainen kilpailu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille alueille jäsenvaltioissa, niin ettei ketään tai mitään aluetta jätetä jälkeen; katsoo lisäksi, että EU:n talousarviolla olisi autettava torjumaan elinkustannuskriisiä ja kasvavaa eriarvoisuutta sekä saavuttamaan EU:n ilmastoa ja luonnon monimuotoisuutta koskevat tavoitteet tekemällä investointeja asiaankuuluville keskeisille aloille;

24. torjuu kaikki pyrkimykset kohti ”à la carte” -unionia, jossa eriytetty osallistuminen ja tavoitteiltaan, aikahorisontiltaan ja toimituslogiikaltaan erilaisten toimintapolitiikkojen yhdistäminen heikentävät EU:n politiikkojen ja ohjelmien yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta; on hyvin huolissaan siitä, että yksi väline, jolla on monikerroksisia tavoitteita, suojatoimia ja raportointivaatimuksia, voi lisätä monimutkaisuutta, vähentää vastuuvelvollisuutta ja heikentää tehokasta täytäntöönpanoa; varoittaa, että tällainen lähestymistapa, jossa jäsenvaltiot päättävät EU:n varojen tarkasta kohdentamisesta, pirstoisi sisämarkkinoita, loisi epäoikeudenmukaista kilpailuetua ja heikentäisi Euroopan yhdentymisen perustana olevaa yhteisvastuun periaatetta ja ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä;

25. kehottaa osoittamaan YMP:lle, yhteiselle kalastuspolitiikalle, koheesiopolitiikalle ja Euroopan sosiaalirahastolle erillisen, riittävän ja selkeästi korvamerkityn rahoituksen, jotta voidaan parantaa pitkän aikavälin alueellista resilienssiä, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja luottamusta Eurooppa-hankkeeseen sekä ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä;

26. pitää valitettavana ehdotettua vuoden 2027 jälkeisen YMP:n rahoituksen leikkaamista; kehottaa varaamaan seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä YMP:lle omat, mittavat määrärahat, joiden korvamerkitty määrä on 433,01 miljardia euroa käypinä hintoina (385,12 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina), jotta voidaan varmistaa elintarviketurva ja -omavaraisuus, kilpailukyky ja viljelijöiden kohtuullinen elintaso ja antaa heille mahdollisuus siirtyä kestävämpiin käytäntöihin, mukaan lukien kestävä maankäyttö ja vesihuolto; kehottaa luomaan kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien horisontaaliseen kehykseen vahvistetun, vastuuvelvollisen ja ketterämmän yhtenäisyyden turvaverkon; korostaa tarvetta säilyttää sisämarkkinoiden eheys kaikilta osin ja varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset eri jäsenvaltioiden viljelijöille; kehottaa jatkamaan ja vahvistamaan toimenpiteitä, joilla taataan maaseutualueiden elinkelpoisuus, myös Leader-ohjelman ja yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen avulla; korostaa, että ilmastoon, ympäristöön, luonnon monimuotoisuuden köyhtymiseen ja muihin maaseutualueiden, maatalousalan ja elintarviketurvan haasteisiin vastaaminen edistää alan ja maaseutualueiden taloudellista elinkelpoisuutta ja kilpailukykyä sekä maataloustuotannon pitkän aikavälin vakautta; korostaa tarvetta tukea räätälöityjä investointeja, muun muassa investointeja sosiaaliseen osallisuuteen, jotka tekevät maataloudesta houkuttelevamman alan nuorille, naisille ja uusille viljelijöille;

27. pitää valitettavana, että kalastuspolitiikan talousarviota on supistettu merkittävästi ja että sen rahoitus on hajautettu useampaan budjettikohtaan; kehottaa varmistamaan, että monivuotisessa rahoituskehyksessä kalastus- ja vesiviljelyalalle korvamerkityt määrärahat ovat vähintään 7,29 miljardia euroa käypinä hintoina (6,50 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina), jotta voidaan vastata näiden alojen haasteisiin; korostaa lisäksi, että kalastuksen ulkoisen ulottuvuuden lisärahoitus otsakkeesta 3 olisi asetettava 1,69 miljardiin euroon käypinä hintoina (1,50 miljardiin euroon vuoden 2025 kiinteinä hintoina), joka kattaa kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset ja alueelliset kalastuksenhoitojärjestöt; toteaa jälleen, että yhteisellä kalastuspolitiikalla edistetään kalastajien vakaata tulotasoa ja pitkän aikavälin näkymiä ja suojellaan samalla alan kilpailukyvyn kannalta keskeisiä kestäviä meriekosysteemejä; kehottaa kohdistamaan erityishuomiota EU:n kalastuslaivaston turvallisuuden kehittämiseen, muun muassa puuttumalla laittomaan kalastukseen ja parantamalla työoloja, energiatehokkuutta ja kestävyyttä ja mahdollistamalla unionin alusten nykyaikaistamisen ja sukupolvenvaihdoksen; kehottaa lisäksi varmistamaan seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä erityisen, näkyvän rahoituksen unionin valtameripolitiikalle, Euroopan valtamerisopimus mukaan lukien, kalastuksen rahoituksen lisäksi;

28. muistuttaa, että koheesiopolitiikka on unionin oikeuteen kirjattu, perussopimuksiin pohjautuva unionin painopiste; korostaa, että

koheesiopolitiikan on edelleen toimittava unionin tärkeimpänä alueellisena investointivälineenä ja EU:n kasvumallin pilarina, jossa alue- ja paikallisviranomaiset ovat tosiasiallisesti mukana, sillä ne osallistuvat täysimääräisesti kansallisten suunnitelmien valmisteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin ja investoinnit räätälöidään niiden tarpeisiin ja pannaan täytäntöön kumppanuusperiaatteeseen perustuvan mallin mukaisesti niin, että talouselämän ja kansalaisyhteiskunnan toimijat osallistuvat siihen ja hallinto toteutetaan monitasoisesti, ja kehottaa varaamaan rakenne- ja investointirahastoille 306,93 miljardin euron kokonaismäärärahat käypinä hintoina (274,34 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina);

29. kehottaa säilyttämään koheesiopolitiikan erillisenä politiikkana, jolle on seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä varattu omat, mittavat määrärahat, joista yhteensä 248,37 miljardia euroa käypinä hintoina (222,00 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina) osoitetaan Euroopan aluekehitysrahastolle (EAKR), 46,99 miljardia euroa käypinä hintoina (42,00 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina) osoitetaan koheesiorahastolle ja 11,57 miljardia euroa käypinä hintoina (10,34 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina) osoitetaan Interreg-ohjelmalle; korostaa, että tämän määrän varaaminen koheesiopolitiikkaan on välttämätön edellytys paitsi pitkän aikavälin koheesiotavoitteiden rahoituksen varmistamiselle ja lähentymisen edistämiselle myös tämän politiikan uusien tavoitteiden ja painopisteiden rahoittamiselle;

30. pitää valitettavana, että kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia koskevaa asetusta ehdottaessaan komissio ei käsitellyt elpymis- ja palautumistukivälineen puutteita, jotka myös Euroopan tilintarkastustuomioistuin on nostanut esiin, ja kehottaa soveltamaan yhteistyöhön perustuvaa hallinnointia, jossa paikallis- ja alueviranomaiset ottavat vastuun toimien suunnittelusta, ohjelmoinnista, täytäntöönpanosta ja seurannasta;

31. kehottaa perustamaan aluetason lukuja jäsenvaltioiden institutionaalisen kehyksen mukaisesti; kehottaa ottamaan alue- ja paikallisviranomaiset täysin mukaan talousarviovarojen suunnitteluun, seurantaan ja toteuttamiseen soveltaen yhteistyöhön perustuvaa hallinnointia, monitasoista hallintoa ja kumppanuusperiaatetta niiden nykymerkityksessä; korostaa, että tarvitaan selkeästi määriteltyjä resursseja, kumppanuussääntöjä ja vahvaa alueellista painotusta siten, että alueet toimivat hallintoviranomaisina, muun muassa neuvottelemalla suoraan komission kanssa välitavoitteiden ja tavoitteiden määrittelystä ja täytäntöönpanosta, ja pitää tarpeellisena parantaa alue- ja paikallisviranomaisten mahdollisuuksia saada EU:n rahoitusta suoraan;

32. painottaa tarvetta tukea riittävästi toimia, joita unioni toteuttaa vastatakseen väestökehityksen haasteisiin; kehottaa varmistamaan

asiaankuuluvissa ohjelmissa riittävät resurssit toimenpiteisiin, joilla edistetään tällaisiin haasteisiin vastaamista, erityisesti sellaisilla alueilla ja epäsuotuisilla alueilla, joita haittaavat alueelliset erot ja joilla väestö ikääntyy, kunnioittaen täysin unionin toimivaltaa ja toissijaisuusperiaatetta;

33. muistuttaa EU:n saaristoalueiden, rajatylittävien alueiden ja vuoristoalueiden kohtaamista ainutlaatuisista haasteista ja kehottaa laatimaan räätälöityjä ratkaisuja näihin tarpeisiin vastaamiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että niiden selkeät maantieteelliset rajoitteet ja talouteen ja ympäristöön liittyvät realiteetit otetaan asianmukaisesti huomioon aluetason lukujen suunnittelussa ja täytäntöönpanossa;

34. panee merkille, että EU-välineen rahoitussuunnitelmaan, joka mahdollistaa lisäjouston sen kattamille toimintapolitiikoille ja kuuluu täysin budjettivallan käyttäjän toimivaltaan, osoitetaan huomattavat taloudelliset resurssit, jotta se voi vastata ennakoimattomiin kriiseihin;

35. panee merkille Catalyst Europe -välineen käyttöönoton komission ehdotuksessa ja toteaa, että sillä voitaisiin saada liikkeelle jopa 150 miljardia euroa kohtuuhintaisina EU:n takaamina lainoina, joiden ansiosta jäsenvaltiot voisivat tehdä strategisia investointeja käyttämättä siihen niille kohdistettuja kansallisia määrärahoja; pitää tätä mekanismia tärkeänä toimena pyrittäessä paikkaamaan investointivajeita hiilestä irtautumisen, digitaalisen siirtymän ja talouden häiriönsietokyvyn aloilla; korostaa, että kaikkien jäsenvaltioiden olisi voitava käyttää Catalyst Europe -välinettä, mikä edistäisi taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja EU:n kilpailukykyä;

36. katsoo, että SEUT 349 artiklan täysimittaisen ja tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehyksessä on otettava käyttöön syrjäisimmille alueille varattua erityisrahoitusta; kehottaa siksi vahvistamaan POSEI-ohjelmalle erilliset riittävät määrärahat erityistoimenpiteisiin, myös vesiviljely- ja kalastusaloilla, joilla on keskeinen rooli elintarviketurvan, työllisyyden ja paikallisen kehityksen kannalta;

37. korostaa, että vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen olisi edistettävä ratkaisevasti eriarvoisuuden, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähentämistä tukemalla Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin, sen toimintasuunnitelman ja sen yleistavoitteiden täytäntöönpanoa; on erittäin huolissaan siitä, että kunnollisten ja kohtuuhintaisten asuntojen saatavuus vähenee Euroopassa hälyttävää vauhtia samalla, kun asuntotarjontaan tehtävät kokonaisinvestoinnit vähenevät monissa jäsenvaltioissa eikä julkisen ja yksityisen rahoituksen taso riitä kysynnän tyydyttämiseen; kehottaa tekemään strategisella, vastuullisella ja tehokkaalla tavalla investointeja ihmisarvoisiin, kestäviin ja kohtuuhintaisiin asuntoihin

käyttämällä EU:n varoja, myös EAKR:n toimenpiteiden kautta, ja hyödyntämällä Catalyst Europe -välineen lainoja ja Euroopan kilpailukykyrahaston kohdennettuja investointeja sekä InvestEU-ohjelman kansallisia osioita, jotta voidaan lisätä investointeja asuntotarjontaan kohtuuhintaista asumista koskevan eurooppalaisen suunnitelman täytäntöönpanemiseksi;

38. kehottaa säilyttämään Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) itsenäisenä ja erillisenä ohjelmana, jolle osoitetaan 124,19 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (110,73 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina), jotta se voi edistää ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista lähentymistä, laadukkaita työpaikkoja ja yhtäläisiä mahdollisuuksia; korostaa, että ESR on edelleen keskeinen rahoitusväline, jolla investoidaan koulutukseen, työllisyyteen ja osaamisen kehittämiseen, edistetään tasa-arvoa ja tarjotaan tukea haavoittuvassa asemassa oleville ja yhteiskuntiemme eniten apua tarvitseville henkilöille sekä saavutetaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman tavoitteet; pitää erittäin valitettavana kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa koskevan asetusehdotuksen kapea-alaista sosiaalista ulottuvuutta; kehottaa takaamaan selkeyden ja ennustettavuuden lopullisille edunsaajille ja asiasta vastaaville hallintoviranomaisille;

39. korostaa, että monivuotisella rahoituskehyksellä on tuettava EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täysimääräistä ja nopeaa täytäntöönpanoa, jotta varmistetaan asianmukaiset vastaanotto-olosuhteet, nopeat ja tehokkaat turvapaikkamenettelyt, kotouttaminen sekä palauttamis- ja takaisinottomenettelyt, noudattaen kaikilta osin ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta; vaatii, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä asetetaan saataville tarvittavat resurssit, jotta voidaan asianmukaisesti vastata unionin suuriin haasteisiin turvapaikka-asioiden, muuttoliikkeen, kotouttamisen, rajaturvallisuuden ja sisäisen turvallisuuden sekä EU:n ulkorajojen tehokkaan suojelun alalla, ja että rahoitusta on oltava saatavilla myös rajainfrastruktuuriin sekä fyysisiin, sähköisiin ja tiedustelutoimenpiteisiin aina, kun sitä tarvitaan; katsoo, että näitä vaatimuksia ei täytetä asianmukaisesti komission ehdotuksessa, ja kehottaa korottamaan turvapaikka- ja muuttoliikepolitiikkaan, rajaturvallisuuteen ja turvallisuuteen varattavat määrärahat 38,04 miljardiin euroon käypinä hintoina (34,00 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina); kehottaa lisäämään suoria rahoitusvirtoja paikallis- ja alueviranomaisille tarkoitetussa EU-välineessä käyttäen esikuvana nykyisen turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston muodostamaa temaattista välinettä;

40. toteaa, että kaikilla EU:n itäisillä raja-alueilla on entistä suurempia taloudellisia, sosiaalisia ja turvallisuuteen liittyviä haasteita, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan ja muista geopoliittisista uhkista, muun muassa hybridiuhkista; painottaa

monivuotisen rahoituskehyksen kattavan tuen tarvetta, jotta vahvistetaan näiden alueiden puolustusta, varautumista, selviytymiskykyä ja turvallisuutta sekä niiden taloudellista, sosiaalista ja alueellista kehitystä; kehottaa siksi toteuttamaan kattavia toimia kaikissa EU:n ohjelmissa ja jatkamaan EU:n tason tukea, mukaan lukien kansallisten suunnitelmien mukainen rahoitustuki;

Otsake 2

41. pitää tervetulleena merkittävää lisäystä otsakkeeseen 2 ”Kilpailukyky, vauraus ja turvallisuus”, johon osoitetaan vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehyksessä 522,2 miljardia euroa vuoden 2025 hintoina, jolloin sen osuus on 30 prosenttia koko monivuotisesta rahoituskehyksestä verrattuna nykyisen kauden 224,8 miljardiin euroon eli 17 prosenttiin; toteaa, että nämä yli kaksinkertaiset määrärahat kuvastavat unionin sitoutumista tutkimukseen, innovointiin, strategiseen autonomiaan, strategisiin teollisuudenaloihin ja infrastruktuureihin, vesiresilienssiin, kehittyviin teknologioihin, bioteknologiaan, vihreään ja digitaaliseen siirtymään, kriittisiin raaka-aineisiin, energiaturvallisuuteen, avaruusalaan, puolustukseen, liikenteeseen ja sotilaalliseen liikkuvuuteen, luoviin aloihin, koulutukseen, kulttuuriin, demokratiaan ja perusoikeuksiin, taloudelliseen ja sosiaaliseen häiriönsietokykyyn, teknologiseen suvereniteettiin sekä pk-yritysten, startup-yritysten ja scale-up-yritysten tukemiseen; toteaa, että määrärahojen huomattavalla korottamisella vastataan parlamentin pitkäaikaisiin kehotuksiin lisätä investointeja näillä aloilla, ja korostaa, että se olisi toteutettava tavalla, jolla varmistetaan strateginen johdonmukaisuus ja maksimoidaan EU:n tason lisäarvo;

42. tähdentää, että Euroopan kilpailukykyrahaston on oltava kohdennettu rahoitusväline, jolla paikataan nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä olevaa rahoitusvajetta; korostaa Euroopan kilpailukykyrahaston keskeistä roolia pyrittäessä vahvistamaan unionin kilpailukykyä, joka ilmenee unionin yritysten kykynä kilpailla globaaleilla markkinoilla, lisäämään sen taloudellista ja teollista riippumattomuutta, pitkän aikavälin tuottavuutta, strategista autonomiaa ja häiriönsietokykyä, mukaan lukien kriittisten raaka-aineiden saatavuus, sekä toteuttamaan vihreä ja digitaalinen siirtymä; kehottaa osoittamaan Euroopan kilpailukykyrahastolle 264,35 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (234,00 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina); vaatii, että ohjelmien yhdistäminen ei saa vähentää avoimuutta tai rajoittaa parlamentin mahdollisuuksia varmistaa asianmukainen rahoitus määrätyille politiikkatavoitteille; vaatii, että vaikka ohjelmia yhdistetään, budjettikohtien on pysyttävä riittävän yksityiskohtaisina, jotta mahdollistetaan merkityksellinen parlamentaarinen valvonta ja säilytetään yksittäisten painopisteiden rahoituksen näkyvyys; pitää tärkeänä varmistaa, että Euroopan kilpailukykyrahasto, Life-ohjelman toimet mukaan lukien, pannaan täytäntöön läpinäkyvillä

hallintojärjestelyillä, jotka mahdollistavat kokonaismenojen, tavoitteiden ja tulosten seuraamisen ja ehkäisevät tarpeetonta hajanaisuutta; muistuttaa kannastaan, jonka mukaan kilpailukyvyn on edistettävä talouskasvua sekä laadukkaita, vakaita ja hyväpalkkaisia työpaikkoja, kuten sekä Draghin että Lettan raporteissa korostetaan, ja että hyvin koulutettu työvoima on avainasemassa tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavan Euroopan talouden kannalta, minkä vuoksi tarvitaan rahoitusta työvoiman uudelleen- ja täydennyskoulutukseen, myös aloilla, joilla on meneillään merkittäviä muutoksia;

43. toteaa, että investointivajetta ei voida paikata yksin EU:n talousarviolla, minkä vuoksi on maksimoitava julkisten ja yksityisten investointien väliset synergiat, hyödynnettävä riskien vähentämistä, rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita tehokkaina ja vaikuttavina välineinä EU:n tavoitteiden ja toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä yksinkertaistettava ja yhdenmukaistettava EU:n investointirakennetta; korostaa painokkaasti, että InvestEU-välineen on oltava nykyistä ohjelmaa suurempi ja alusta alkaen käytettävissä ja että talousarvion olisi tarjottava joustavampia ja helpommin saatavilla olevia InvestEU-ohjelman kansallisia osioita, erityisesti pk-yrityksille, ja kehottaa perustamaan Euroopan kilpailukykyrahaston puitteissa vankkoja EU:n tason rahoitusvälineitä ja riskinjakomekanismeja, joilla voidaan varmistaa vakaa investointivirta ja houkutella yksityistä pääomaa;

44. muistuttaa, että on tärkeää tukea pk-yrityksiä, sillä ne ovat Euroopan talouden selkäranka, niiden painotus on vahvasti alueellinen ja ne ovat tärkein kasvun edistäjänä kaikkialla unionissa; korostaa, että pk-yrityksiin on tärkeää investoida asianmukaisessa määrin; korostaa, että EU:n talousarvion olisi tehtävä pk-yrityksille mahdolliseksi saada rahoitusta nopeammin ja helpommin, kurottava umpeen innovaatio- ja investointikuilu globaaleihin kilpailijoihin verrattuna ja edistettävä kestävää kasvua, työpaikkojen luomista ja strategista autonomiaa;

45. korostaa, että vihreä ja digitaalinen siirtymä liittyvät erottamattomasti Euroopan pitkän aikavälin vaurauteen, hyvinvointiin, kestävyyteen, kasvuun ja kilpailukykyyn; tähdentää, että vihreän ja digitaalisen siirtymän lopullinen onnistuminen riippuu suuresti sen varmistamisesta, että siirtymä on työntekijöiden, alueiden ja yritysten kannalta oikeudenmukainen ja osallistava ja edistää kaikkia koskevaa sosiaalista oikeudenmukaisuutta siten, että siirtymässä keskitytään erityisesti haavoittuvimmassa asemassa oleviin, jotta voidaan varmistaa, että ketään ei jätetä jälkeen; vaatii siksi, että vihreää ja digitaalista siirtymää tuetaan edelleen vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehyksessä; pitää valitettavana, että vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevaan ehdotukseen ei sisälly tätä varten erillistä välinettä, ja kehottaa tukemaan silti oikeudenmukaista siirtymää asiaan liittyvillä varoilla seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä; korostaa

lisäksi, että koheesiopolitiikan rahastojen ja Euroopan kilpailukykyrahaston välillä tarvitaan synergioita ja täydentävyyttä;

46. painottaa tarvetta vahvistaa Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa; muistuttaa, että puolustusteollisuuspolitiikan on oltava avointa ja edistettävä kilpailua ja että kaksikäyttöteknologiat, sotilaallinen liikkuvuus ja kriittiset infrastruktuurit ovat unionin geopoliittisen asemoinnin ja eurooppalaisen pelotteen pilareita; kehottaa varaamaan puolustukseen määrärahoja, jotka ovat selkeästi tunnistettavissa ja määrältään riittäviä; kehottaa noudattamaan kaikissa puolustuksen kannalta merkityksellisissä investoinneissa, myös kun niitä tehdään kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien puitteissa, johdonmukaisia tukikelpoisuuskriteerejä ja muun muassa vaatimuksia, jotka koskevat selkeää EU:n tason lisäarvoa ja ovat johdonmukaisia eurooppalaisen tuotannon suosimista, yhteentoimivuutta, toimitusvarmuutta ja teollisuuden häiriönsietokykyä koskevien periaatteiden kanssa;

47. korostaa, että Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaa varten ehdotetut määrärahat eivät edelleenkään vastaa tarvittavaa unionin tukea, jotta päästäisiin tutkimus- ja kehittämismenojen (T&K) 3 prosentin tavoitteeseen, ja kehottaa osoittamaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmalle 200 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (177,01 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina); korostaa, että EU:n tutkimusta ja innovointia koskevien investointien lisääminen, muun muassa houkuttamalla huomattavasti aiempaa enemmän yksityisiä investointeja, ilmentää unionin eksistentiaalista tarvetta kuroa umpeen innovaatiokuilu globaaleihin kilpailijoihinsa verrattuna ja siten palauttaa Eurooppa kestävän kasvun ja kilpailukyvyn tielle, koska ne ovat edelleen vaurautemme perusta ja ratkaisevan tärkeitä sosiaalisen mallimme säilyttämiseksi; muistuttaa, että EU:n T&K-menoilla ei voida korvata jatkuvia kansallisia julkisia T&K-investointeja; korostaa, että tutkimusyhteistyön, avoimen kilpailun sekä tieteellisen ja teknologisen huippuosaamisen on pysyttävä puiteohjelman ytimessä, ja pitää hyvänä komission päätöstä jatkaa kohdennettua tukea laajentamistoimille ja siirtymävaiheessa oleville maille maantieteellisen tasapainon parantamiseksi; korostaa, että puiteohjelmalla ja sen laajentamistoimilla olisi ensisijaisesti pyrittävä edistämään tutkimukseen ja innovointiin liittyvää huippuosaamista koko unionissa ja hyödyntämään täysin Euroopan osaamispotentiaali;

48. palauttaa mieliin Verkkojen Eurooppa -välineen tärkeän tehtävän Euroopan energia- ja liikennealojen puuttuvien yhteyksien käsittelyssä ja sen panoksen talouskasvun, työpaikkojen ja kilpailukyvyn vauhdittamisessa EU:ssa; toteaa, että siirtyminen puhtaaseen energiaan ja rajatylittävät rakenteelliset investoinnit energiaturvallisuuden ja kriittisen energiainfrastruktuurin parantamiseksi Euroopassa ovat välttämättömiä ja edellytys varman ja kohtuuhintaisen energiansaannin varmistamiselle kaikkialla

unionissa; muistuttaa, että EU:n investoinnit puhtaan energiainfrastruktuurin kehittämiseen sekä verkkojen nykyaikaistamisen ja rajatylittävien yhteenliitäntöjen nopeuttamiseen – myös uusiutuvia energialähteitä varten – ovat ratkaisevan tärkeitä ja tuovat lisäarvoa; pitää myönteisenä Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosion ja sotilaallisen liikkuvuuden määrärahojen erittäin tarpeellista lisäämistä; panee merkille, että liikenneinfrastruktuurin sekä vähähiilistämisen ja digitalisointiratkaisujen rahoitus riippuu nykyään Verkkojen Eurooppa -välineen, Euroopan kilpailukykyrahaston sekä kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien tiiviistä keskinäisestä synkronoinnista; kehottaa osoittamaan Verkkojen Eurooppa -välineelle 91,29 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (81 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina), jotta voidaan asianmukaisesti tukea energia-alaa, liikennettä ja sotilaallista liikkuvuutta;

49. korostaa, että Life-ohjelmalla on keskeinen rooli EU:n ympäristötavoitteiden ja -sitoumusten valtavirtaistamisessa; katsoo siksi, että Life-ohjelmasta tällä hetkellä tuettuja toimia, kuten kohdennettua, pitkäaikaista ja laadukasta tukea luonnonsuojeluun, luonnon monimuotoisuuden ennallistamiseen, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja ympäristöhallintoon, olisi jatkettava selkeällä tavalla ja että niihin olisi osoitettava Euroopan kilpailukykyrahastosta kohdennettua rahoitusta 3,39 miljardia euroa käypinä hintoina (3 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina), jotta voidaan varmistaa rahoituksen ennakoitavuus, vakaus ja jatkuvuus, myös paikallis- ja alueviranomaisille, ja jotta täytäntöönpano paikan päällä pysyy tehokkaana ja näkyvänä edunsaajille ja kansalaisille; korostaa lisäksi, että myös EU-välineellä olisi pantava täytäntöön Life-ohjelmaan liittyviä toimia, jotta päästään Life-ohjelman nykyiselle rahoitustasolle;

50. painottaa, että EU:n kansalaisten terveys on edelleen painopisteala; korostaa, että terve väestö ja vahva terveydenhuoltoala ovat EU:n kilpailukyvyn, talouden häiriönsietokyvyn ja hyvinvoinnin keskeisiä edistäjiä; korostaa, että jatkuvat, ennakoitavat investoinnit terveydenhuoltoon ovat olennaisen tärkeitä, jotta vahvistetaan terveydenhuoltojärjestelmien muutosjoustavuutta, tuetaan ja sitoutetaan ammattitaitoista terveydenhuollon henkilöstöä, vähennetään hoidon saatavuuteen liittyvää eriarvoisuutta jäsenvaltioissa ja varmistetaan unionin varautuminen tuleviin terveyskriiseihin; ilmaisee vakavan huolensa EU4Health-ohjelman vesittymisestä ja useimpien terveyspolitiikkaa, ennaltaehkäisyä ja terveydenhuoltojärjestelmien vahvistamista koskevien toimien siirtämisestä Euroopan kilpailukykyrahastoon; kehottaa siksi korvamerkitsemään Euroopan kilpailukykyrahastosta 10,05 miljardia euroa käypinä hintoina (8,90 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina) määrättyihin EU4Health-ohjelman painopisteisiin;

51. toteaa jälleen, että riittävästi resursseja olisi osoitettava sukupuolistuneen väkivallan torjuntaan ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja niihin liittyvien palvelujen, naisten oikeuksia ajavien järjestöjen sekä sellaisten EU:n aloitteiden ja elinten tukemiseen, jotka edistävät ihmisten todellista tasa-arvoa heidän sukupuolestaan, iästään, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai rodustaan riippumatta; panee tässä yhteydessä merkille komission tiedonannon[6], jonka se antoi eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta ”My Voice, My Choice” joulukuussa 2025 annetun parlamentin päätöslauselman[7] jälkeen;

52. panee merkille ehdotuksen, että kriiseihin varautuminen ja terveysuhkiin reagoiminen siirretään nykyisestä EU4Health-ohjelmasta EU:n yleisempiin kriisitoimintavalmiuksiin, joita täydennetään uusilla monialaisilla kriisien koordinointitoiminnoilla ja siviili- ja sotilasyhteistyöhön liittyvillä toimilla, ja että näin muodostetaan yhtenäinen ja häiriönsietokykyinen Euroopan pelastuspalvelu; korostaa EU:n roolia jäsenvaltioiden varautumista ja valmiuksia koordinoivana ja parantavana toimijana, jonka ansiosta ne voivat reagoida välittömästi laajamittaisiin ja vaikutuksiltaan merkittäviin hätätilanteisiin, ja kehottaa jälleen turvaamaan riittävän rahoituksen varautumistoimille ja nopeille kriisinhallintatoimille sekä varmistamaan, että UCPM+-mekanismi pysyy ensisijaisena EU:n tason kehyksenä yleisille kriisinhallintatoimille; kehottaa osoittamaan UCPM+-mekanismille 12,42 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (11 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina);

53. muistuttaa, että Erasmus+-ohjelmalla, joka on yksi unionin lippulaivaohjelmista, on keskeinen rooli unionin arvojen, rajatylittävän yhteistyön ja nuorten osallistumisen edistämisessä, ja muistuttaa, että Draghin ja Lettan raporteissa inhimillisen pääoman vahvistaminen, työvoiman liikkuvuuden ja osaamisen lisääminen, myös yliopistojen välisen ja oppisopimuskoulutettavien vaihdon avulla, määritettiin unionin kilpailukyvyn ja häiriönsietokyvyn olennaiseksi osatekijäksi; kehottaa osoittamaan Erasmus+-ohjelmalle 47,39 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (42 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina);

54. painottaa, että demokratioiden selviytymiskykyyn ja kulttuuriseen elinvoimaisuuteen investoiminen on erottamaton osa unionin strategista autonomiaa; pitää tässä yhteydessä tervetulleena uutta AgoraEU-ohjelmaa koskevaa ehdotusta ja panee merkille sen laajennetun soveltamisalan ja sen tuottaman ainutlaatuisen EU:n tason lisäarvon, sillä se on unionin ainoa ohjelma, joka on omistettu kulttuurialalle ja luoville aloille ja median moniarvoisuudelle, demokraattisen osallistumisen tukemiselle ja unionin arvojen tunnetuksi tekemiselle; kehottaa osoittamaan AgoraEU-ohjelmalle

---

6 EUVL C, C/2026/1383, 4.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1383/oj.

7 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2025)0338.

10,72 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (9,5 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina);

55. kehottaa sen vuoksi osoittamaan oikeusalan ohjelmalle 0,89 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (0,79 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina), joista tuetaan oikeudellisen yhteistyön digitalisointia ja oikeussuojan saatavuutta, uusien rajat ylittävien välineiden käyttöönottoa ja uusia aloitteita rajatylittävän oikeudellisen hajanaisuuden vähentämiseksi, etenkin uusien haasteiden, kuten verkkorikollisuuden ja vihapuheen, vuoksi;

Otsake 3

56. panee merkille, että vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehyksessä otsakkeen 3 ”Globaali Eurooppa” määrärahat ovat 190 miljardia euroa vuoden 2025 hintoina, mikä merkitsee huomattavaa lisäystä nykyisen kauden 121,5 miljardista eurosta, samalla kun sen osuus koko monivuotisesta rahoituskehyksestä säilyy 10 prosentissa; pitää tätä tärkeää 68,5 miljardin lisäystä ehdottoman välttämättömänä, koska se osoittaa unionin olevan sitoutunut vahvistamaan rooliaan maailmanlaajuisena toimijana ja luotettavana kumppanina yhä monimutkaisemmassa geopoliittisessa ympäristössä; on kuitenkin huolissaan siitä, että rahoituksen taso on edelleen riittämätön rahoittamaan liittymistä valmistelevaa tukea ja ulkoista toimintaa, kun otetaan huomioon maailmanlaajuisten haasteiden laajuus, mukaan lukien lisääntyvät kehitystarpeet ja kasvava eriarvoisuus, humanitaariset kriisit, kriisien, konfliktien ja ylipäänsä epävakaiden tilanteiden ennenäkemätön määrä, vähähiilistäminen, globaali terveys sekä tarve tukea Ukrainaa ja muita kumppaneita; pitää siksi tarpeellisena lisätä Globaali Eurooppa -välineen määrärahoja 225 miljardiin euroon käypinä hintoina (198,63 miljardiin euroon vuoden 2025 kiinteinä hintoina);

57. pitää valitettavana, ettei ole asetettu kriittisiä aloja koskevia temaattisia tavoitteita, joiden perusteella lainsäätäjät voisivat määrittää strategisia painopisteitä; korostaa tarvetta mahdollistaa kansalaisyhteiskunnan kumppanien sekä paikallisten ja alueellisten toimijoiden osallistuminen; korostaa, että määrärahojen lisääminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan turvata unionin rooli uskottavana maailmanlaajuisena toimijana; kehottaa osoittamaan tarvittavat varat laajentumis- ja liittymisprosessien tukemiseen ja unionin arvojen ja etujen edistämiseen ja vaalimiseen maailmanlaajuisesti, myös molempia osapuolia hyödyttävien kumppanuuksien avulla; tähdentää, että kun rahoitus on ennakoitavaa ja riittävää, sillä tuetaan vakautta, resilienssiä ja kestävää kehitystä ja autetaan puuttumaan muuttoliikkeen perimmäisiin syihin edistämällä kumppanimaissa taloudellisia mahdollisuuksia, laadukasta yleissivistävää ja ammatillista koulutusta ja työpaikkojen luomista ja että näin vahvistetaan turvallisuutta pitkällä aikavälillä; kehottaa neuvottelemaan asiaankuuluvassa lainsäädäntömenettelyssä säännöksistä, joilla

varmistetaan, että Globaali Eurooppa -välineestä myönnettävien EU:n varojen käytössä ei sivuuteta jatkuvia ihmisoikeusloukkauksia kumppanimaissa, ja palauttaa mieliin humanitaarisen avun ja kehitysavun humaaniuden, puolueettomuuden, neutraaliuden ja riippumattomuuden periaatteet;

58. varoittaa, että ohjelmien yhdistäminen voisi jälleen kerran johtaa parlamentin harjoittaman valvonnan ja sen osallistumisen heikkenemiseen ja tiettyjen painopisteiden rahoituksen näkyvyyden vähenemiseen, kuten tapahtui naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa yhteydessä; kehottaa luomaan Globaali Eurooppa -välineeseen selkeät ja merkitykselliset vastuuvelvollisuus- ja raportointimekanismit; vaatii, että pilareissa sekä niihin kuuluvissa temaattisissa ohjelmissa, maissa ja välineissä, mukaan lukien liittymistä valmisteleva tuki, säilytetään selkeät ja erilliset budjettikohdat, jotta varmistetaan määrärahojen jakamisen läpinäkyvyys, ja että pilareiden sisällä tehtäviä huomattavia määrärahasiirtoja koskeville pyynnöille hankitaan parlamentin ennakkohyväksyntä; pitää erittäin tärkeänä, että Globaali Eurooppa -välineen vapautetut sitoumukset voidaan palauttaa alkuperäiseen budjettikohtaan; pitää tarpeellisena, että komissio tekee selvän eron ohjelmasuunnittelun piiriin kuuluvan ja sen ulkopuolisen rahoituksen välillä, ja muistuttaa, että Globaali Eurooppa -välineen on koostuttava pääasiassa maantieteellisten ohjelmien toimista;

59. muistuttaa, että humanitaarinen apu, jolle on varattu erillinen rahoitus ja joka on turvattu ja pantu täytäntöön humanitaarisesta avusta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/96[8] mukaisesti, on yhä EU:n näkyvin ja periaatteellisin solidaarisuuden ilmentymä ja että siinä on edelleen noudatettava humaaniuden, puolueettomuuden, tasapuolisuuden ja riippumattomuuden periaatteita; tuo jälleen kerran esille kantansa, jonka mukaan humanitaarisen avun periaatteellinen ja tarveperusteinen luonne edellyttää, että sen ennakoitavissa oleva rahoitus toteutetaan johdonmukaisessa kehyksessä, jolla on riittävin resurssein varustettu vuotuinen perustaso ja erityinen nimikkeistö ja jota täydennetään riittävällä varauksella hätätoimia varten;

60. korostaa, että on tärkeää taata mahdollisuus käyttää Globaali Eurooppa -välineen joustovaraa, jonka olisi oltava käytettävissä sen 25 miljardin euron alustavan määrärahan lisäksi ja ohella, josta osoitetaan lisämäärärahoja odottamattomiin tarpeisiin, joita ilmaantuu koko ajan enemmän ilmastonmuutoksen kaltaisten tekijöiden vuoksi; kehottaa pitämään humanitaarisen avun 25 miljardin euron määrärahoja vuosiksi 2028–2034 taattuna

---

8 Neuvoston asetus (EY) N:o 1257/96, annettu 20. kesäkuuta 1996, humanitaarisesta avusta (EYVL L 163, 2.7.1996, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj).

vähimmäismääränä eikä enimmäismääränä, kun otetaan huomioon humanitaaristen kriisien kasvava määrä ja pidentynyt kesto;

61. on ilahtunut siitä, että Globaali Eurooppa -välineen joustovaran käyttöönottoa on tarkoitus muuttaa NDICI – Globaali Eurooppa -välineeseen verrattuna siten, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä on varainhoitoasetuksen[9] sääntöjen mukaisesti saatava parlamentin ja neuvoston hyväksyntä kaikkiin käyttöönottoihin, jotka ylittävät 10 prosenttia vuotuisista määrärahoista; pitää kuitenkin kiinni aiemmista kehotuksistaan, että komissio tiedottaisi parlamentille hyvissä ajoin ennen joustovaran käyttöönottoa ja ottaisi huomioon sen huomautukset käyttöönoton luonteesta, tavoitteista ja kaavailluista rahamääristä;

62. pitää tärkeänä riittävien resurssien osoittamista Globaali Eurooppa -välineelle, jotta voidaan varmistaa unionin ulkoisen toiminnan johdonmukaisuus ja jotta EU voi toimia luotettavana, pitkäaikaisena kumppanina tasavertaisesti kumppanimaiden kanssa; vahvistaa, että Globaali Eurooppa -välineestä myönnettävien määrärahojen olisi vastattava SEUT 208 artiklassa määriteltyä EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitetta, joka on köyhyyden vähentäminen ja lopulta sen poistaminen, sekä kehityspolitiikkaa koskevaa eurooppalaista konsensusta ja kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaa;

63. kehottaa luomaan mielekkäitä vastuuvelvollisuus- ja raportointimekanismeja; on huolissaan kustannuksiin perustumattoman rahoituksen laajasta käytöstä Euroopan pilarin täytäntöönpanossa tulosperusteisten suunnitelmien avulla ja vaatii, että nämä varat maksetaan sillä ehdolla, että laajentumisprosessin perusasioita, myös oikeusvaltioperiaatetta, noudatetaan;

64. katsoo, että laajentuminen tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa unionia ja että seuraava monivuotinen rahoituskehys on ratkaisevassa asemassa valmisteltaessa unionia ja ehdokasmaita niiden liittymiseen; pitää myönteisenä päätöstä myöntää Ukrainalle ja sen naapurimaalle Moldovan tasavallalle ehdokasmaan asema; painottaa tarvetta ottaa käyttöön tarvittavat varat niiden liittymisprosessin ja Länsi-Balkanin maiden liittymisprosessien tukemiseksi; suhtautuu myönteisesti Globaali Eurooppa -välineen sitoumukseen tarjota vankkaa taloudellista tukea ehdokasmaille, sillä tällä keskeisellä välineellä ne saadaan ankkuroitua kiinteästi EU:hun ja voidaan edistää niiden valmistautumista liittymiseen; kehottaa takaamaan kullekin ehdokasmaalle omat määrärahat, joille on kullekin oma budjettikohta;

---

9 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23. syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

65. toistaa antavansa täyden tukensa Ukrainan kansalle sen taistellessa vapauden ja demokratian puolesta ja pitää valitettavana Venäjän provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyssodan aiheuttamia hirvittävää kärsimystä ja vaikutuksia; pitää myönteisenä sitä, että ehdotus Ukrainan tukilainan täytäntöönpanosta on hyväksytty osana unionin tukea Ukrainalle; korostaa, että Ukrainan tukilainan lainanotosta aiheutuvia velanhoitokustannuksia ei otettu huomioon seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevissa ehdotuksissa; vaatii, että nämä velanhoitokustannukset katetaan kokonaan seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät ylittäen eikä niihin käytetä Ukraina-varaukseen jo kaavailtua rahoitusta;

66. panee huolestuneena merkille, että komission ehdotuksessa on alennettu virallisen kehitysavun tavoiteosuutta 93 prosentista 90 prosenttiin; korostaa, että komission ei pitäisi voida muuttaa tätä tavoitetta delegoiduilla säädöksillä;

67. korostaa tarvetta varmistaa riittävä rahoitus yhteiselle turvallisuus- ja puolustuspolitiikalle (YTPP) ja nopealle toimintakyvylle; korostaa, että YTPP-alan siviilioperaatiot ovat strategisesti tärkeitä unionille ja tukevat sen turvallisuusetuja ja ulkoisen toiminnan tavoitteita sekä unionin kumppanien tavoitteita; kehottaa siksi osoittamaan yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan talousarvioon, joka kattaa YTPP:n, 3,76 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (3,34 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina);

68. korostaa, että merentakaiset maat ja alueet ovat ainutlaatuisia ja strategisia voimavaroja, jotka hyödyttävät koko unionia; katsoo, että komission ehdottamat määrärahat eivät vastaa merentakaisten maiden ja alueiden kohtaamia haasteita, ja kehottaa varaamaan niille 2,08 miljardin euron määrärahat käypinä hintoina (1,85 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina), ottaen huomioon myös Grönlannin alueelliseen koskemattomuuteen viimeaikoina kohdistuneet uhkat ja sen, että yhteistyö Grönlannin kanssa voi merkittävästi auttaa unionia edistämään strategista autonomiaansa;

69. painottaa, että EU:n rahoitus konfliktinehkäisyyn, rauhanrakentamiseen ja konfliktien jälkeiseen jälleenrakentamiseen on suora investointi unionin pitkän aikavälin vakauteen ja turvallisuuteen, erityisesti sen itäisessä ja eteläisessä naapurustossa; antaa YK:lle ja sen virastoille tunnustusta niiden roolista konfliktialueilla ja kehottaa EU:ta lujittamaan poliittista ja taloudellista tukeaan monenvälisyydelle; vaatii, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä tarjotaan kohdennettua, riittävää ja ennakoitavissa olevaa rahoitusta YK:lle ja sen virastoille, joiden työ on olennaisen tärkeää siviiliväestölle erityisesti Gazassa, Länsirannalla, Syyriassa, Libanonissa ja laajemmin kyseisellä alueella; kehottaa EU:ta olemaan aktiivinen, kun on rakennettava rauhaa, lievitettävä Ukrainan ja Gazan konfliktien vaikutuksia ja tuettava jälleenrakennustoimia; kehottaa osoittamaan tähän tarkoitukseen kohdennettua rahoitusta monivuotisessa

rahoituskehyksessä; korostaa, että kaiken EU:n rahoituksen on oltava EU:n arvojen ja sääntöjen, erityisesti varainhoitoasetuksen, mukaista;

70. kehottaa jatkossakin tarjoamaan resursseja kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, erityisesti paikallisille toimijoille ja naisten oikeuksia ajaville järjestöille, ja tekemään merkityksellistä yhteistyötä niiden kanssa sekä käymään jäsenneltyä vuoropuhelua, jota tuetaan kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja ihmisoikeuksien puolustajien tarpeisiin räätälöidyillä erillisillä rahoitusmuodoilla; kehottaa toteuttamaan ulkoisen toiminnan rahoituksen ottaen samalla huomioon paikallis- ja aluehallintojen keskeisen roolin tehokkaan, selkeän ja johdonmukaisen monitasoisen hallinnon ja kumppanuuksien ansiosta;

71. vaatii määrittämään Euroopan investointipankkiryhmän (EIP-ryhmä) virallisesti unionin ensisijaiseksi strategiseksi rahoituskumppaniksi Globaali Eurooppa -välineen rakenteissa, jotta otsakkeen 3 varojen vaikutus voidaan maksimoida; kehottaa luomaan lujan investointikumppanuuden Euroopan investointipankin (EIP) kanssa, jotta voidaan hyödyntää EU:n talousarvion vipuvaikutusta, saada liikkeelle yksityisiä investointeja ja parantaa talousarviotakuun ja rahoituksen yhdistämisen kehystä, varmistaa välineen tavoitteiden tehokas saavuttaminen erityisesti kilpailukyvyn ja häiriönsietokyvyn osalta ja edistää yksityisen sektorin mahdollisuuksia saada rahoitusta kumppanimaissa; tunnustaa muiden täytäntöönpanokumppanien, kuten kansallisten kehityspankkien ja -laitosten, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin ja Euroopan neuvoston kehityspankin, täydentävän roolin;

Henkilöresurssit, erillisvirastot ja muut hallintomenot

72. korostaa, että unionin toimintapolitiikkojen tukena on oltava hyvin toimiva hallintojärjestelmä; vaatii, että vuoden 2027 jälkeisellä kaudella osoitetaan alusta alkaen ja koko monivuotisen rahoituskehyksen voimassaolon ajan riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit, jotta unionin toimielimet, elimet ja erillisvirastot sekä Euroopan syyttäjänvirasto voivat varmistaa tehokkaan ja vaikuttavan politiikkasuunnittelun ja laadukkaan toteuttamisen ja täytäntöönpanon valvonnan, antaa teknistä tukea, houkutella jatkossakin erittäin pätevää henkilöstöä kaikista jäsenvaltioista ja varmistaa siten henkilöstön tasapuolisen maantieteellisen edustuksen, etenkin silloin, kun niiden tehtäviä laajennetaan, ja jotta niillä on liikkumavaraa mukautua muuttuviin olosuhteisiin; korostaa tarvetta varmistaa sukupuolten tasapuolinen edustus hallinnon kaikilla tasoilla;

73. kehottaa komissiota antamaan lisätietoja seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä EU:n erillisvirastoille osoitettavasta rahoituksesta ja henkilöstöstä; katsoo, että joidenkin erillisvirastojen tapauksessa vakaata rahoitusta ja henkilöstöä koskeva ehdotus

heikentää edelleen niiden kykyä täyttää tehtävänsä; toistaa parlamentin pitkäaikaisen kannan, jonka mukaan uudet tehtävät olisi rahoitettava uusilla määrärahoilla ja että ohjelmien ja muiden painopisteiden rahoituksen uudelleenkohdentamisen on oltava poikkeuksellista; toteaa, että virastojen välisiä mahdollisia päällekkäisyyksiä on arvioitava ja vältettävä ja että on tunnistettava synergia- ja yhteistyömahdollisuuksia, jotta voidaan varmistaa, että resurssit kohdennetaan tehokkaasti;

74. panee huolestuneena merkille, että komissio on omasta aloitteestaan ollut lisäämättä henkilöstönsä määrää, mikä on osoittautunut haitalliseksi toimintavaatimusten täyttämisen kannalta; toteaa komission pyytäneen vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehyksessä lisävirkoja tai -toimia, etenkin henkilöstöä koskevien kyberturvallisuusvaatimusten takia; vaatii, että lisävirkoja tai -toimia perustettaessa on otettava huomioon kaikkien toimielinten ja elinten henkilöstötarpeet; pitää erityisen hälyttävänä tilannetta, jossa joidenkin EU:n virastojen toimintaan osoitetaan liian vähän rahoitusta, mikä rajoittaa merkittävästi niiden valmiuksia täyttää tehtävänsä, noudattaa asetusta toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi unionin toimielimissä, elimissä, toimistoissa ja virastoissa[10], saavuttaa politiikkatavoitteet sekä huolehtia täytäntöönpanon valvonnasta ja sääntelyvelvoitteistaan; korostaa, että käsiteltävien haasteiden lisääntyessä EU:n toimielinten ja elinten pitäisi tarjota houkuttava työympäristö, jotta niihin hakisi töihin huippuosaajia;

75. korostaa Eurooppa-koulujärjestelmän suurta merkitystä lippulaivamallina, jonka avulla asetetaan korkeat yhteiset koulutusvaatimukset eri jäsenvaltioissa ja tarjotaan kansainvälisesti tunnustettu pätevyys, joka edistää akateemista huippuosaamista, oppijoiden liikkuvuutta ja yhteistä eurooppalaista identiteettiä; kehottaa siksi antamaan tukea ja ennakoitavissa olevaa rahoitusta, jotta voidaan kattaa sen nykyisin kattamattomat pitkän aikavälin rakenteelliset kustannukset ja laajentaa vastuualueita sekä varmistaa sen näkyvyys, avoimuus ja budjettivarmuus;

76. odottaa, että komission ehdotuksessa otetaan asianmukaisesti huomioon kaikkien toimielinten, elinten ja virastojen todelliset tarpeet eikä siinä siksi ehdoteta enempää lisäyksiä; aikoo kuitenkin vakaasti puolustaa komission ehdotusta ja turvata tarvittavan rahoituksen vahvalle, tehokkaalle ja korkealuokkaiselle eurooppalaiselle julkishallinnolle, joka perustuu EU:n kansalaisten tasa-arvon periaatteelle ja palvelee kaikkia eurooppalaisia;

---

10 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2023/2841, annettu 13. joulukuuta 2023, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi unionin toimielimissä, elimissä, toimistoissa ja virastoissa (EUVL L, 2023/2841, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

Erityisrahoitusvälineet

77. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen, jonka mukaan joustoväline sisältäisi kiinteiden määrärahojen lisäksi sakkotuloista ja maksusitoumusten vapauttamisesta saatavia lisämäärärahoja; katsoo 7. toukokuuta 2025 vahvistamansa kannan mukaisesti, että joustovälineeseen olisi osoitettava rahoitusta lisälähteistä, joihin lukeutuvat edellisten vuosien käyttämättä jääneet liikkumavarat, edellisen vuoden vuotuinen ylijäämä ja rahoitusvälineistä takaisin saatavat varat sekä viimeisenä keinona tulevat liikkumavarat; on myös sitä mieltä, että joustovälinettä olisi käytettävä huomattavan etupainotteisesti; kehottaa yksinkertaistamaan ja järkeistämään erityisrahoitusvälineiden käyttöönoton menettelyjä ja katsoo siksi yhden ainoan liikkumavaravälineen olevan vanhentunut ja kehottaa sisällyttämään sen ominaisuudet joustovälineeseen; katsoo, että ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot ja määrät, jotka otetaan uudelleen käyttöön ohjelmakohtaisiin määräyksiin sisältyvien erityisten tuloja ja sitoumusten vapauttamista koskevien sääntöjen mukaisesti, voitaisiin vapauttaa tästä yleissäännöstä;

78. toteaa jälleen, että olisi perustettava toinen erityisrahoitusväline eli solidaarisuusvaraus luonnonkatastrofien varalle, jonka määrärahat ovat 4 miljardia euroa vuodessa vuoden 2025 kiinteinä hintoina, joka otetaan käyttöön monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät ylittäen, jonka tarkoituksena on varmistaa solidaarisuus luonnonkatastrofien yhteydessä, jolla olisi täydennettävä kriisitilanteita varten ehdotettua porrastusmekanismia ja jota koskevilla säännöillä olisi mahdollistettava ripeä maksaminen ja tarvittaessa ennakkomaksumekanismit huolehtien selkeästä koordinoinnista kaikkien asiaankuuluvien välineiden, myös UCPM+-mekanismin, kanssa, jotta voidaan edistää resilienssiä ja kriisivalmiutta; katsoo, että jouston takaamiseksi molempien erityisrahoitusvälineiden käyttämättä jääneet määrät olisi voitava siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle koko monivuotisen rahoituskehyksen ajan;

79. panee merkille, että komissio ehdottaa monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa, että Ukraina-varaukseen otetaan 88 miljardia euroa liittymistä valmistelevan tuen sekä elpymis- ja jälleenrakennustoimien rahoittamiseksi; katsoo, että tämä määrä voisi tarjota merkittävää tukea; suhtautuu myönteisesti Ukraina-varauksen irrottamiseen monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääristä, jotta voidaan vastata Ukrainan poikkeuksellisiin ja ennakoimattomiin tarpeisiin; toteaa kuitenkin, että jos konflikti jatkuu, määräraha ei riitä vastaamaan Ukrainan tarpeisiin; kehottaa korottamaan ja etupainottamaan varausta, jotta Ukrainalle voidaan tarjota lisätukea; korostaa, että Ukrainan rahoitusrakenteen olisi säilyttävä johdonmukaisena, avoimena ja tehokkaana ja sillä olisi tuettava täysin maan liittymisprosessia, samalla kun siinä erotetaan selvästi toisistaan liittymistä valmisteleva tuki ja jälleenrakennustarpeet;

Erityiset määräykset

80. muistuttaa, että nykyinen monivuotinen rahoituskehys on ollut alirahoitettu, minkä vuoksi sitä jouduttiin tarkistamaan vuonna 2024; panee merkille, että vaikka vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevassa ehdotuksessa lisätään joustoa, komission ehdotuksessa esitetyt kokonaismäärät eivät edelleenkään ole riittäviä;

81. pitää valitettavana, ettei ehdotukseen monivuotista rahoituskehystä koskevaksi asetukseksi sisälly väliarviointilauseketta; vaatii edellyttämään monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa, että komissio esittää viimeistään heinäkuussa 2031 monivuotisen rahoituskehyksen toiminnasta arvioinnin, jossa otetaan täysin huomioon tuolloin vallitseva taloustilanne sekä viimeisimmät makrotalous- ja työllisyysennusteet ja asiaankuuluvat maailmanlaajuiset kehityssuuntaukset; on lisäksi sitä mieltä, että tämän pakollisen arvioinnin yhteydessä olisi annettava tarvittaessa lainsäädäntöehdotus tämän asetuksen muuttamisesta SEUT-sopimuksessa määrättyjen menettelyjen mukaisesti; korostaa, että tällainen muuttaminen ei saisi vähentää jäsenvaltioille ennalta kohdennettuja määrärahoja, jotka on vahvistettu kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa koskevassa asetuksessa;

82. muistuttaa, että EU-vaalit pidetään vuonna 2034; katsoo, että seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevan asetusehdotuksen julkaisupäivä eli 1. heinäkuuta 2033 on huomattavasti myöhäisempi kuin monivuotisen rahoituskehyksen elinkaarella yleensä; kehottaa julkistamaan ehdotuksen vuoden 2034 jälkeiseksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi viimeistään heinäkuussa 2032;

Hallintotapa

83. panee merkille komission narratiivin, jonka mukaan sen ehdotuksilla pyritään lisäämään seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä joustoa ja yksinkertaistamista; myöntää, että jousto on olennaisen tärkeää ennakoimattomiin haasteisiin vastaamiseksi, mutta painottaa, ettei sitä saa käyttää vastuuvelvollisuuden, ennustettavuuden, avoimuuden ja politiikkajohdonmukaisuuden kustannuksella; varoittaa, että jousto ilman avoimuutta kasvattaisi demokraattisen vastuuvelvollisuuden vajetta ja heikentäisi kansalaisten luottamusta EU:hun;

84. pitää valitettavana, että komission yksinkertaistamisehdotukset hyödyttävät ensisijaisesti sen omia prosesseja eivätkä lopullisia edunsaajia, mikä pahentaa unionin demokratiavajetta; muistuttaa, että parlamentti on johdonmukaisesti vaatinut yksinkertaistamista lopullisten edunsaajien kannalta, kuten EU:n talousarviosta saatavaan rahoitukseen liittyvän hallinnollisen taakan vähentämistä ja varainkäytön tehostamista; painottaa, että yksinkertaistaminen ei saa vaarantaa ohjelmien laatua tai demokraattista

vastuuvelvollisuutta eikä sitä saa käyttää tekosyynä monitasoisen hallinnon ja kumppanuuden periaatteiden tai keskeisten sidosryhmien ja työmarkkinaosapuolten kanssa käytävän rakentavan vuoropuhelun heikentämiselle, koska niiden oikeanlainen soveltaminen tehostaa EU:n varainkäyttöä ja on olennaisen tärkeää monivuotisen rahoituskehyksen toimivuuden kannalta; yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huoleen siitä, että komission lähestymistapa johtaa komission ja jäsenvaltioiden välisen vuorovaikutuksen yksinkertaistamiseen mutta lisää samalla hallinnollista taakkaa tai siirtää sen kansalliselle, alueelliselle ja edunsaajien tasolle; korostaa, että yksinkertaistaminen edellyttää mahdollisuuksien mukaan sääntöjen ja raportointivaatimusten yhdenmukaistamista EU:n, kansallisen ja alueellisen tason välillä; korostaa, että parlamentti aikoo esittää kaikkia avoimuusmekanismeja, jotka ovat tarpeen, jotta se voi täyttää tehtävänsä kansalaisten etujen valvojana;

85. katsoo, että käsiteltävänä oleva kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia koskeva ehdotus voisi johtaa joidenkin EU:n toimintapolitiikkojen ”uudelleenkansallistamiseen”, koska asiassa ei sovelleta horisontaalista lähestymistapaa ja jäsenvaltiot voivat panna unionin talousarviota joustavammin täytäntöön kansallisen lähestymistavan mukaisesti; kehottaa varmistamaan, että talousarvio pysyy investointibudjettina, jossa keskitytään jatkossakin EU:lle saatavaan lisäarvoon ja varmistetaan vahva horisontaalinen lähestymistapa;

86. korostaa, että joustoon ja tulosperusteisten välineiden laajamittaiseen käyttöön on seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä liitettävä monitasoisen hallinnon vahvistaminen; katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisten sekä työmarkkina- ja talouselämän osapuolten merkityksellinen osallistuminen unionin rahoittamien toimien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja seurantaan on välttämätöntä, jotta voidaan tasapainottaa komissioon keskittynyttä täytäntöönpanoa, vähentää demokraattisen vastuuvelvollisuuden vajetta ja varmistaa, että varainkäyttö vastaa todellisia alueellisia tarpeita; vaatii, että tällaisiin välineisiin olisi tarvittaessa liitettävä EU:n, kansallisen ja alueellisen tason vaaleilla valittujen edustajien suorittama asianmukainen valvonta ja että parlamentin rooli talousarvion hyväksyjänä ja vastuuvapauden myöntäjänä olisi säilytettävä;

87. muistuttaa tilintarkastustuomioistuimen havainneen puutteita elpymis- ja palautumistukivälineestä saadun kokemuksen perusteella luodun, nk. tulosperusteisen mallin suunnittelussa, täytäntöönpanossa ja vaikuttavuudessa; panee huolestuneena merkille, että monivuotista rahoituskehystä koskeviin ehdotuksiin sisältyy kustannuksiin perustumattoman rahoituksen laaja käyttö suuressa osassa seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen välineitä; on erittäin huolissaan näin huomattavasta siirtymisestä uuteen täytäntöönpanomalliin; kiinnittää huomiota siihen, että ilman riittäviä

takeita moitteettoman varainhoidon varmistamisesta unionin rahoituksen täytäntöönpanossa tai selkeitä toimia aiemmissa tai nykyisissä tulosperusteisissa välineissä havaittujen puutteiden korjaamisesta tähän lähestymistapaan liittyy merkittäviä riskejä ja se heikentää tarkastettavuutta; korostaa, että välitavoitteisiin ja tavoitteisiin liittyvien kustannusarvioiden ja hankkeiden todellisten kustannusten välisiin eroihin on löydettävä ratkaisu, koska tämä epäsuhta saattaa heikentää sovittujen unionin laajuisten poliittisten painopisteiden täytäntöönpanoa; katsoo, että tehokkuuden mahdollinen lisääminen ei saa tapahtua unionin taloudellisten etujen suojaamisen kustannuksella; korostaa erityisesti, että laajamittaisten ja monimutkaisten hankkeiden olisi pysyttävä kustannusperusteisina, koska niiden laajuus, kesto ja monitasoinen rahoitus edellyttävät yksityiskohtaista taloudellista raportointia ja todennettavissa olevia menotietoja asianmukaisen seurannan ja vastuuvelvollisuuden varmistamiseksi; kehottaa jatkamaan ja laajentamaan yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttöä erityisesti pienissä tai keskisuurissa investoinneissa, sillä ne ovat vaikuttavia ja oikeasuhteisia välineitä, joilla vähennetään hallinnollista taakkaa, parannetaan pienempien edunsaajien mahdollisuuksia saada rahoitusta ja ylläpidetään vastuuvelvollisuutta ja jäljitettävyyttä unionin varojen käytössä;

88. vaatii, että tiedot aiheutuneista kustannuksista on säilytettävä vastuuvapauden myöntävän viranomaisen saatavilla, jotta se voi tarkistaa unionin talousarvion tehokkuuden ja rahalle saatavan vastineen; varoittaa, että ilman kustannusten läpinäkyvyyttä parlamentaarisesta valvonnasta saattaa tulla muodollista toimintaa, jolla ei pystytä turvaamaan talousarvion moitteetonta varainhoitoa; kehottaa komissiota varmistamaan tilintarkastustuomioistuimen havaintojen ja suositusten järjestelmällisen seurannan;

89. painottaa tarvetta lisätä johdonmukaisuutta EU:n meno-ohjelmien seurannassa ja täytäntöönpanossa ja EU:n tärkeiden tavoitteiden ja sitoumusten valtavirtaistamisessa; korostaa, että ehdotus tuloksellisuusasetukseksi on ensimmäinen askel kohti horisontaalisen menojen ja tuloksellisuuden seurantakehyksen käyttöönottoa talousarviota varten ja että sillä pyritään vähentämään hallinnollista taakkaa; katsoo, että jos tämä lähestymistapa pannaan asianmukaisesti täytäntöön, se voi vahvistaa demokraattista valvontaa; korostaa, että horisontaalisten periaatteiden kattava sisällyttäminen yhteen kehykseen mahdollistaisi merkityksellisen seurannan ja vastaisi paremmin unionin poliittisia painopisteitä; vaatii, että tuloksellisuuskehyksessä on asetettava etusijalle vaikutusindikaattorit, joilla mitataan todellisia tuloksia kansalaisten kannalta; korostaa, että ehdotetulla tuloksellisuusasetuksella on varmistettava, että raportointi-indikaattorit ovat pakollisia, kun ne ovat relevantteja ja vertailukelpoisia kaikissa jäsenvaltioissa ja hallintomalleissa; varoittaa, että ilman tällaista vertailukelpoisuutta vastuuvapauden myöntävä viranomainen ei pysty arvioimaan suhteellista tehokkuutta tai määrittämään heikosti menestyviä

ohjelmia; korostaa, että tulosindikaattorit on johdettava nimenomaisesti kunkin ohjelman tavoitteista ja niissä olisi huomioitava tuotokset, tulokset ja vaikutukset; korostaa, että ilmastoon liittyvät menot on sisällytettävä monivuotiseen rahoituskehykseen, jotta voidaan tarkasti seurata ja jäljittää rahoitusta ja sen vaikutuksia;

90. korostaa, että EU:n talousarviolla on tärkeä rooli Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen demokratiaa ja moniarvoisuutta koskevien EU:n perusarvojen tukemisessa; pitää tervetulleena äskettäin julkaistua kansalaisyhteiskuntaa koskevaan EU:n strategiaa, jossa tunnustetaan kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden tärkeä rooli neuvonnan, tuen ja asiantuntemuksen tarjoamisessa EU:n lainsäädännön ja politiikkojen kehittämistä ja täytäntöönpanoa varten; korostaa tässä yhteydessä tarvetta varmistaa kansalaisyhteiskunnan organisaatioille ennakoitavissa oleva ja riittävä pitkän aikavälin rahoitus;

91. muistuttaa, että varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti ohjelmat ja toimet on, jos se on mahdollista ja asianmukaista asiaankuuluvien alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, toteutettava niille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi noudattaen sovellettavan kansallisen lainsäädännön, unionin oikeuden, Kansainvälisen työjärjestön yleissopimusten ja työehtosopimusten mukaisia työoloja ja -ehtoja, ottaen huomioon sukupuolten tasa-arvon periaate ja aiheuttamatta merkittävää haittaa unionin ympäristötavoitteille;

92. korostaa, että kaiken rahoituksen on oltava unionin lainsäädännön ja toimintapolitiikan kehittämiseen, täytäntöönpanoon, seurantaan ja täytäntöönpanon valvontaan liittyvän toiminnan rahoitusta koskevan komission ohjeistuksen mukaista; palauttaa tähän liittyen mieliin komission nykyisestä Life-ohjelmasta 1. huhtikuuta 2025 antaman julkilausuman;

Talousarviohallinto

93. panee merkille, että komissio ehdottaa monivuotiselle rahoituskehykselle yleistä rakennetta, jossa otsakkeiden määrä laskee neljään nykyisen rahoituskehyksen seitsemästä otsakkeesta; panee huolestuneena merkille, että komissio ehdottaa EU:n ohjelmien määrän vähentämistä 60:stä 19:ään, mikä aiheuttaa tavoitteiden ja budjettinimikkeistön epäselvyyttä ja heikentää avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta; korostaa, että parlamentin kanta näiden uusien monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmien rakenteeseen määritetään asiaankuuluvia alakohtaisia säädöksiä koskevassa yhteispäätösmenettelyssä; vaatii, että ehdotetussa budjettinimikkeistössä ja kuhunkin budjettikohtaan kohdennetuissa määrissä on otettava huomioon kaikki kullekin ohjelmalle asetetut ja sen sisäiset erityistavoitteet, jotta voidaan varmistaa avoimuus, ennustettavuus ja vastuuvelvollisuus ja antaa budjettivallan

käyttäjälle tarvittavat tiedot vuotuisen talousarvion laatimiseksi ja sen täytäntöönpanon valvomiseksi;

94. pitää tässä mielessä valitettavana, että alakohtaisessa lainsäädännössä ehdotettu budjettinimikkeistö on valitettavan riittämätön; korostaa, että talousarviorakennetta ei pidä yksinkertaistaa läpinäkyvyyden kustannuksella eikä niin, että budjettivallan käyttäjä ei pysty toteuttamaan tehokasta valvontaa ja tekemään tietoon perustuvia päätöksiä; vaatii, että nimikkeistön on pysyttävä riittävän yksityiskohtaisena, jotta voidaan ottaa huomioon perussäädöksissä asetetut ohjelman tavoitteet, säilyttää EU:n toimien näkyvyys kaikissa politiikkatavoitteissa ja painopisteissä ja antaa parlamentille mahdollisuus hoitaa valvontatehtävänsä täydessä laajuudessa; kehottaa laatimaan yksityiskohtaisemman nimikkeistön, joka mahdollistaisi merkityksellisen vuotuisen talousarviomenettelyn, lisätalousarvioesitykset ja vastuuvapausmenettelyn; muistuttaa, että vuotuinen talousarviomenettely on keskeinen demokraattinen mekanismi varojen kohdentamiseksi monivuotisessa rahoituskehyksessä;

95. panee merkille, että varainhoitoasetuksen mukaiset määrärahasiirrot tarjoavat jo joustoa talousarvion toteuttamiseen; korostaa, että komissio voi tällä hetkellä siirtää huomattavia määriä toimintalohkojen välillä ilman budjettivallan käyttäjän hyväksyntää ja että tämä rajoittaa valvontaa; kehottaa laatimaan riittävän yksityiskohtaisen talousarviorakenteen puuttuessa uudet säännöt, joissa vahvistetaan ilman hyväksyntää tehtäville siirroille sekä enimmäismäärä että prosenttiosuus budjettikohdittain; katsoo, että tietyn kynnysarvon alle jäävät siirrot muilta unionin toimielimiltä voitaisiin vapauttaa vastaväitemenettelystä yksinkertaistamistoimenpiteenä;

96. korostaa, että tarvitaan vahvaa hallintoa, jolla varmistetaan parlamentaarinen vastuuvelvollisuus ja valvonta, sekä tehokasta petostentorjuntarakennetta; ilmaisee lisäksi huolensa siitä, miten komissio voi saada EU:n tasolla riittävän varmuuden menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta, ja muistuttaa, että tällainen selkeä varmuus on välttämätöntä, jotta parlamentti voi harjoittaa tehtäväänsä vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena; torjuu kaikki lähestymistavat, jotka rajoittavat parlamentin roolia niin, että sitä vain kuullaan tai sille vain tiedotetaan mahdollisen seuraavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä rahoitettavan välineen tai rahaston käyttöönotossa; korostaa, että talousarvion joustolla ei saa kiertää budjettivallan käyttäjän oikeuksia ja että kaikelle uudelleenkohdentamiselle, ohjelmasuunnittelun muuttamiselle ja puskurien tai muiden varantojen käyttöönotolle on aina saatava parlamentin hyväksyntä; katsoo, että aito jousto edellyttää sekä nopean toiminnan valmiuksia että demokraattista legitimiteettiä, jotka voidaan saavuttaa vain siten, että parlamentti osallistuu täysimääräisesti resurssien jakamista ja käyttöä koskeviin päätöksiin;

97. on huolissaan EU:n rahoituksen ennustettavuuden puutteesta, joka voi seurata liiallisista joustomekanismeista ja toistuvista uudelleenkohdentamisista; toteaa, että tiettyjen ohjelmien varojen kohdentamisessa tarvitaan lisää joustoa, mutta korostaa, että tämä ei saa vaarantaa pitkän aikavälin politiikkatavoitteita, rahoituksen ennustettavuutta tai parlamentin oikeuksia; korostaa, että nykyinen monivuotinen rahoituskehys ei ole ollut riittävän joustava mukautuakseen muuttuviin painopisteisiin ja että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä on löydettävä parempi tasapaino investointien ennustettavuuden ja mukautumiskyvyn välillä; korostaa, että tietyt toimintalohkot edellyttävät suurempaa rahoitusvakautta kuin toiset; torjuu päättäväisesti toistuvat uudelleenkohdentamiset keinona rahoittaa unionin painopisteitä, koska ne heikentävät ohjelmien täytäntöönpanoa ja vaarantavat sovittujen politiikkatavoitteiden saavuttamisen;

98. panee merkille ehdotuksen lainanoton ja lainanannon lisäämisestä seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä; katsoo, että budjettivallan käyttäjän on seurattava tarkasti tämän lähestymistavan vaikutusta monivuotisen rahoituskehyksen liikkumavaraan tai muihin takuisiin; vaatii, että lainanotto- ja lainanantotoimissa kunnioitetaan lainsäätäjien ja budjettivallan käyttäjän toimivaltaa;

99. kehottaa jälleen vahvistamaan investointikumppanuutta EIP-ryhmän kanssa, jotta voidaan vivuttaa EU:n talousarviota, saada liikkeelle yksityisiä investointeja ja vähentää riskejä tärkeillä toimintalohkoilla, kuten ilmasto, kilpailukyky, asuminen, yhteiskunnallinen yrittäjyys ja innovointi, puolustus ja ulkoinen ulottuvuus; korostaa, että tässä ja vastaavissa kumppanuuksissa muiden täytäntöönpanokumppanien kanssa, joilla vivutetaan EU:n talousarviota kaikilla toimintalohkoilla ja vähennetään tarvittaessa riskejä, olisi säilytettävä räätälöidyt välineet, joilla helpotetaan pk-yritysten, midcap-yritysten ja rajatylittävien konsortioiden rahoituksen saantia ja varmistetaan vankka hallinto, avoimuus ja EU:n tason lisäarvo; muistuttaa, että on tärkeää varmistaa riittävä rahoitus EIP:n ja komission yhdessä kehittämälle tekniselle avulle ja täytäntöönpanoviranomaisille, jotta voidaan auttaa varmistamaan investointien oikea-aikainen täytäntöönpano ja täydentävyys erityisesti kehittämällä hallinnollisia valmiuksia ja investointijatkumoita, ja kehottaa myöntämään riittävästi rahoitusta jatkuvan vaikutuksen varmistamiseksi;

100. toistaa pitkäaikaisen kantansa, jonka mukaan kaikkien EU:n tason menojen olisi kuuluttava budjettivallan käyttäjän toimivaltaan, sillä näin varmistetaan demokraattinen valvonta, avoimuus ja unionin taloudellisten etujen suojaaminen;

Lainsäädäntätapa

101. korostaa, että parlamentin hyväksynnän varmistamiseksi kaikkia monivuotisen rahoituskehyksen näkökohtia, erityisesti

talousarvionäkökohtia, on käsiteltävä yhtenä pakettina ja niistä on neuvoteltava aidosti; toistaa vastalauseensa tavalle, jolla nykyistä ja aiempia monivuotisia rahoituskehyksiä koskevat asetukset hyväksyttiin, sillä Eurooppa-neuvosto ylitti roolinsa määrittämällä ennalta useita osatekijöitä, kuten rahoituspuitteet ja politiikkakohtaiset säännökset, ja rikkoi siten perussopimusten määräyksiä sekä sisällön että tarkoituksen osalta; ilmaisee vakavan huolensa siitä, että neuvoston puheenjohtajavaltion laatimiin alustaviin ”neuvottelupaketteihin” sisällytettiin yhtä lailla virheellisesti kysymyksiä, jotka uutta EU:n ohjelmalainsäädäntöä vahvistettaessa kuuluvat yhteispäätösmenettelyyn;

102. ilmaisee vakavan huolensa ohjelmien laajemmasta ohjelmasuunnittelusta ja alakohtaisista ehdotuksista, joilla siirretään keskeisiä toimintapolitiikkaa ja talousarviota koskevia päätöksiä perussäädöksestä työohjelmiin, mikä heikentää merkittävästi parlamentin lainsäädäntöroolia; vastustaa voimakkaasti lainsäädäntöosien siirtämistä pois alakohtaisista asetuksista ja parlamentin sulkemista tällä hetkellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä tehtävien päätösten ulkopuolelle sekä oikeudellisen epävarmuuden aiheuttamista edunsaajille;

103. vaatii, että kaikki merkittävät toimintapoliittiset valinnat, kuten ohjelman tavoitteet, varainkäytön painopisteet, määrärahat, rahoitusosuudet, tukikelpoisuus, valinta- ja myöntämisperusteet, edellytykset, määritelmät ja laskentamenetelmät, on määritettävä työohjelman tai vastaavien valtuutusten sijaan asiaankuuluvissa perussäädöksissä kunnioittaen kaikilta osin parlamentin oikeuksia toisena lainsäätäjänä ja budjettivallan käyttäjänä; vaatii, että kaikista toimintapoliittisista valinnoista, tavoitteista ja hallintonäkökohdista päätetään perussäädöksissä ja että mahdolliset täydentävät tai muut kuin keskeiset osatekijät, jotka eivät sisälly perussäädökseen, hyväksytään aina delegoiduilla säädöksillä, ja torjuu täytäntöönpanosäädösten ja muiden sellaisten menettelyjen käytön, jotka eivät edellytä parlamentin hyväksyntää; edellyttää tässä yhteydessä, että kaikki monivuotiset ja vuotuiset työohjelmat hyväksytään delegoiduilla säädöksillä SEUT 290 artiklan mukaisesti, jotta varmistetaan parlamentin järjestelmällinen osallistuminen toimintapoliittiseen päätöksentekoon ja valvontaan; torjuu ehdottomasti kaikki yritykset siirtää strategiset toimintapoliittiset päätökset tehtäväksi komiteamenettelyissä tai muiden järjestelyjen mukaisesti; varoittaa, että parlamentti ei hyväksy mitään ehdotusta, jossa ei taata parlamentin täyttä lainsäädäntö- ja valvontavaltaa; korostaa, että perussäädösten yksityiskohtaisuuden vähentäminen johtaa tärkeiden toimintapoliittisten valintojen siirtämiseen täytäntöönpanovaiheeseen ja siten vähentää demokraattista vastuuvelvollisuutta ja heikentää parlamentin asemaa poliittisissa päätöksissä, joilla on merkittäviä talousarviovaikutuksia;

104. korostaa, että ehdotettujen alakohtaisten asetusten tavoitteiden laaja soveltamisala edellyttää pilottihankkeiden ja valmistelutoimien

arviointimenettelyn tarkistamista, jotta voidaan turvata parlamentin jo ennestään rajoitettu aloiteoikeus; katsoo, että selkeämmät kriteerit ja yksinkertaistetut menettelyt ovat olennaisen tärkeitä sen varmistamiseksi, että parlamentti voi edelleen käynnistää innovatiivisia toimia ja testata uusia, otsakkeiden 1, 2 ja 3 mukaisia toimintapoliittisia lähestymistapoja; vaatii, että ohjelmien soveltamisalan laajentaminen ei saa heikentää parlamentin mahdollisuuksia ehdottaa pilottihankkeita ja valmistelutoimia tietyillä toimintalohkoilla;

Oikeusvaltioperiaatteen ja perusarvojen noudattaminen

105. korostaa, että unionin arvojen ja perusoikeuksien noudattaminen on EU:n varojen saamisen olennainen perusedellytys; pitää tärkeänä, että vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä on vahva yhteys oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen ja EU:n varojen saamisen välillä; katsoo, että unionin taloudellisten etujen suojaaminen liittyy olennaisesti oikeusvaltioperiaatteen ja unionin arvojen noudattamiseen; painottaa, että ehdollisuusasetus[11] on ollut keskeinen väline unionin taloudellisten etujen suojaamisessa oikeusvaltioperiaatteen rikkomiselta ja että asetusta olisi sovellettava sen oikeudellisten ehtojen täyttyessä EU:n koko talousarvion osalta, mukaan lukien tulosperusteiset välineet ja SEUT 122 artiklan mukainen rahoitus; kehottaa komissiota ja neuvostoa soveltamaan asetusta tiukasti ja johdonmukaisesti ja toteuttamaan toimenpiteitä ilman aiheetonta viivytystä aina, kun se on tarpeen;

106. vaatii sisällyttämään seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen saumattoman ja johdonmukaisen unionin arvoihin liittyvän välineistön, jonka olisi katettava demokratia, oikeusvaltioperiaate ja perusoikeudet kaikissa EU:n rahastoissa; on huolissaan esitetyn ehdollisuusmekanismin päällekkäisyyksistä erityisesti kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien kanssa ja peräänkuuluttaa yhtenäistä, johdonmukaista ja kattavaa kehystä, joka koskee kaikkia EU:n rahoitusohjelmia ja on täysin yhtäpitävä ehdollisuusasetuksen kanssa; toteaa, että kehyksen olisi katettava sekä mahdollistavat edellytykset, joiden täyttäminen on vaatimus EU:n rahoituksen saamiselle, että toimenpiteet varojen pidättämiseksi, jos kyseisiä ehtoja ei enää täytetä; pyytää komissiota yhdistämään kaikki oikeusvaltiovälineet yhteen yhtenäiseen ja kokonaisvaltaiseen kehykseen, joka sisältää selkeät, objektiiviset ja läpinäkyvät soveltamiskriteerit ja jossa esitetään, miten komissio aikoo varmistaa välineiden koordinoinnin;

107. vaatii, että unionin varoja ei makseta, jos olennaiset vaatimukset eivät täyty, ja että jäädytetyt varat vapautetaan asianomaisille

---

[11] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16. joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj)

jäsenvaltioille vasta sitten, kun ne ovat toteuttaneet kaikki merkitykselliset uudistukset ja osoittaneet todistettavasti noudattavansa oikeusvaltioperiaatetta käytännössä ja ottaneensa huomioon oikeusvaltiokertomuksissa esitetyt havainnot; korostaa, että päätösten, jotka koskevat unionin rahoituksen keskeyttämistä tai vähentämistä oikeusvaltioperiaatteen rikkomisen vuoksi, on perustuttava objektiivisiin kriteereihin, niitä on sovellettava johdonmukaisesti eivätkä ne saa perustua muihin näkökohtiin tai olla neuvottelujen tulosta;

108. toteaa, että komissio ehdottaa kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien yhteydessä, että rahoitus, jota koskeva sitoumus on vapautettu siksi, että korjaavia toimenpiteitä vastauksena havaittuun, ehdollisuusasetuksen mukaiseen oikeusvaltioperiaatteen rikkomiseen ei ole toteutettu, voidaan asettaa uudelleen saataville suoran tai välillisen hallinnoinnin piirissä olevissa ohjelmissa; vaatii selvennystä siihen, miten tällaiset vapautetut määrät voitaisiin kanavoida muihin ohjelmiin, ja kehottaa kieltämään jäädytettyjen varojen uudelleenkohdentamisen; tähdentää, että on budjettivallan käyttäjän asia tehdä päätös vapautettujen varojen käytöstä vuotuisen talousarviomenettelyn puitteissa eikä se saisi jäädä komission harkintavaltaan;

109. korostaa, että tarvitaan selkeä lähestymistapa estämään oikeutettujen lopullisten varojen saajien ja edunsaajien rankaiseminen siitä syystä, että EU:n varojen maksaminen niiden hallitukselle on keskeytetty oikeusvaltioperiaatteen rikkomisen seurauksena; korostaa, että tämä periaate on älykkäämmän ehdollisuuden ytimessä;

Toimielinten väliseen sopimukseen liittyvät kysymykset

110. korostaa, että ohjausmekanismi ei korvaa parlamentin lainsäädäntö- tai budjettivallan mahdollista menetystä; korostaa, että vuotuisen talousarvion olisi heijastettava toimintapoliittisia painopisteitä ja lainsäätäjien sopimia suunnitelmia; korostaa, että hyvä talousarviohallinto ja budjettivallan käyttäjän oikeuksien säilyttäminen ovat olennaisia edellytyksiä sille, että vuotuisesta talousarviomenettelystä saadaan merkityksellisempi, ja toteaa, että ohjausmekanismi voi toimia vain, jos perusedellytykset ovat kunnossa;

111. torjuu kaikki järjestelyt, jotka rajoittaisivat budjettivallan käyttäjän vapautta tehdä itsenäisiä päätöksiä talousarvion painopisteistä ja määrärahoista; vastustaa jyrkästi kaikkia mekanismeja, joita käyttäen komissio voisi määrittää talousarviovalinnat etukäteen teknisissä arvioinneissa; torjuu ehdottomasti Eurooppa-neuvoston mahdollisuuden vaikuttaa vuotuiseen talousarviomenettelyyn Eurooppa-neuvoston päätelmien kautta, koska se rikkoisi selvästi perussopimusten määräyksiä ja heikentäisi talousarviota koskevaa päätöksentekoa varten vahvistettua toimielinten välistä tasapainoa;

muistuttaa, että varainhoitoasetuksessa säädetään jo mahdollisuudesta poistaa talousarviovarauksia; kehottaa komissiota koordinoimaan järjestelmällisesti toimintaansa budjettivallan käyttäjän kanssa ennen kuin se tekee vapaaehtoisia sitoumuksia sisäänrakennetun jouston käytöstä ja kehottaa hyväksymään varojen käyttöönoton poikkeuksetta budjettivallan käyttäjän päätöksellä;

112. panee huolestuneena merkille, että komissio ehdottaa alakohtaisen lainsäädännön ohjeellisista määristä poikkeamisen lisäämistä nykyisestä 15 prosentista 20 prosenttiin toimielinten välisessä sopimuksessa[12]; korostaa, että ehdotettu lisäys liitettynä ohjelmien yhdistämiseen ja huomattavasti suurempiin ohjelmakohtaisiin määrärahoihin loisi huomattavia mahdollisuuksia muutosten tekoon ilman lainsäätäjien osallistumista; suhtautuu erittäin varauksellisesti siihen kumulatiiviseen vaikutukseen, joka näillä muutoksilla olisi demokraattiseen valvontaan ja toimielinten toimivallan tasapainoon; katsoo, että tällainen täytäntöönpanon jouston lisääminen heikentää budjettivallan käyttäjän oikeuksia; kehottaa siksi rajoittamaan ohjeellisista määristä poikkeamisen ohjelmien koko keston aikana korkeintaan 5 prosenttiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen asianomaisten säännösten ja toimielinten välisen sopimuksen määräysten soveltamista, ja varmistamaan, että kaikki merkittävät määrärahojen uudelleenkohdennukset pysyvät asianmukaisen demokraattisen valvonnan ja yhteispäätösmenettelyn alaisina; korostaa, että tämä alempi kynnysarvo pitäisi yllä tarvittavaa toimintaan liittyvää joustoa ja säilyttäisi samalla parlamentin keskeisen roolin talousarvion valvonnassa;

113. korostaa, että toimielinten on tärkeää käydä jatkuvasti säännöllistä vuoropuhelua omista varoista, ja kehottaa järjestämään kokouksia useammin;

114. ehdottaa ehdollisuusjärjestelmään liittyvää yhteistyötä koskevan liitteen lisäämistä; katsoo tässä yhteydessä, että kolmen toimielimen välinen säännöllinen vuoropuhelu EU:n talousarvion suojaamisen tilanteesta oikeusvaltioperiaatteen osalta olisi tehokas tapa parantaa oikeusvaltiovälineistöön liittyvää koordinointia;

Omat varat

115. toteaa jälleen, että parlamentti on vahvasti sitoutunut uusien omien varojen käyttöönottoon EU:n talousarvion kestävän ja ennustettavan pitkän aikavälin rahoituksen varmistamiseksi; muistuttaa, että unionin talousarvioon tarvitaan kestäviä ja häiriönsietokykyisiä tuloja, joiden olisi vastattava menopuolta, jotta voidaan varmistaa talousarvion vakaus ja tehokkuus ja budjettikuri ja antaa siten unionille mahdollisuus rahoittaa tarpeitaan ja painopisteitään;

---

12 (COM(2025)0572).

116. toistaa pitkäaikaisen kehotuksensa ottaa käyttöön uusia aidosti omia varoja, jotta voidaan paitsi huolehtia NextGenerationEU-välineen velkojen takaisinmaksusta myös rahoittaa EU:n toimintapolitiikkoja; on edelleen vakuuttunut siitä, että uusien aitojen omien varojen käyttöönotto unionin talousarvion rahoittamiseksi on välttämätöntä; muistuttaa, että ilman uusia varoja taloudellinen rasite kohdistuu väistämättä jäsenvaltioihin, joiden BKTL-perusteiset maksuosuudet kasvavat; katsoo siksi, että vähintään 60 miljardin euron vuotuisten aidosti uusien tulovirtojen käyttöönotto on olennainen edellytys kunnianhimoiselle vuosien 2028–2034 monivuotiselle rahoituskehykselle;

117. on erittäin huolissaan siitä, että neuvostossa ei ole vuoden 2020 jälkeen edistytty lainkaan omien varojen järjestelmän uudistamisessa; korostaa, että aidot omat varat ovat myös välttämätön ratkaisu budjettirajoitteiden aikana, jotta voidaan rahoittaa pitkäaikaisia ja uusia unionin toimintapolitiikkoja ja tehdä kipeästi kaivattuja investointeja EU:ssa;

118. toistaa pitkäaikaisen kritiikkinsä siitä, että talousarvion laatiminen ja siitä neuvotteleminen ”oikeudenmukaisen palautuman” periaatteen pohjalta johtaa väistämättä EU:n tason lisäarvon vähenemiseen, koska se heikentää perusteita investoida yhdessä yhteisiin ja eurooppalaisiin julkishyödykkeisiin; toteaa samalla, että BKTL-perusteisella omalla varalla on etunsa, sillä se on luotettava tasapainottava tekijä; kehottaa neuvostoa ja jäsenvaltioita olemaan pitkittämättä kiinteämääräisiä vähennyksiä ja huolehtimaan koko talousarvion kaikkien kannalta oikeudenmukaisesta tasapainosta keskittymällä synergioihin ja EU:n tason lisäarvoon jäsenvaltioiden keskinäisen solidaarisuuden hengessä ja lisäämällä avoimuutta;

119. muistuttaa, että omia varoja koskeva päätös edellyttää yksimielisyyttä neuvostossa, parlamentin kuulemista ja kaikkien jäsenvaltioiden kansallista ratifiointia; korostaa, että kaikkia uusien omien varojen koreja on pidettävä oikeudenmukaisina, jotta vältetään tilanteet, joissa tällaisten tulovirtojen täytäntöönpano rankaisee suhteettomasti tiettyjä jäsenvaltioita;

120. katsoo, että kun otetaan huomioon ennennäkemättömät haasteet, jotka edellyttävät investointien huomattavaa lisäämistä useilla toimintalohkoilla seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen kaudella, EU:n talousarvion tulopohjaa on laajennettava, vahvistettava, monipuolistettava ja nykyaikaistettava perustellusti; vaatii, että tätä varten nykyisiä omia varoja mukautetaan ja ajantasaistetaan ja että uusia omia varoja otetaan käyttöön viipymättä; katsoo lisäksi, että muiden tulojen kuin omien varojen olisi oltava olennainen osa tulolähteiden yhdistelmää ja että tarkasti määriteltyjen lainanotto- ja lainanantotoimien, joista aiheutuvat ehdolliset velat katetaan turvallisesti omien varojen enimmäismäärien liikkumavarasta, olisi säilyttävä toteutuskelpoisena varavaihtoehtona ainakin ennakoimattomien kriisien aikana;

121. palauttaa mieliin oikeudellisen velvoitteen ja poliittisen vastuun huolehtia NextGenerationEU-välineen velan oikea-aikaisesta takaisinmaksusta; toistaa kantansa, jonka mukaan NextGenerationEU-välineen velan takaisinmaksua olisi edelleen hallinnoitava varovaisesti ja joustavasti, mahdollisuuksien mukaan myös rahoitusoperaatioiden avulla, jotta voidaan minimoida monivuotiseen rahoituskehykseen ja sen vuosien 2028–2034 ohjelmiin kohdistuvat paineet;

122. suhtautuu myönteisesti komission pyrkimyksiin määrittää uusia omia varoja ja esittää tiettyjä mukautuksia perinteisiin omiin varoihin, kuten tulleja, jotta voidaan vahvistaa unionin taloudellista riippumattomuutta ja vähentää riippuvuutta kansallisista rahoitusosuuksista sekä näin turvata unionin talousarvion tuleva rahoitus; kannattaa komission ehdottamaa laajempaa korilähestymistapaa, joka on realistinen keino varmistaa tarvittava tuki neuvostossa; panee merkille ehdotetut erityyppiset omat varat; korostaa kuitenkin, että kaikki uusien omien varojen korit on hyväksyttävä samanaikaisesti seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja niiden on tuotettava vakaa ja riittävä tulovirta, joka on vähintään noin 60 miljardia euroa vuodessa, sillä tällaista tasoa tarvitaan välttämättä varmistamaan NextGenerationEU-välineen puitteissa otettujen lainojen tasainen takaisinmaksu, täyttämään unionin sitoumukset ja rahoittamaan yhteisiä investointeja eurooppalaisiin julkishyödykkeisiin; kehottaa neuvostoa sopimaan uusista omista varoista nopeasti pitkän aikavälin budjettivarmuuden aikaansaamiseksi;

123. vaatii, että jos neuvosto poistaa tiettyjä korin osia, sen olisi paikattava tästä johtuva vaje korottamalla muista lähteistä kerättäviä määriä tai korvaamalla ne muulla lähteellä; korostaa, että uusi lähde ei saisi vahingoittaa pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukykyä tai koko EU:n kilpailukykyä; pitää aiheellisena tutkia mahdollisina ratkaisuina sitä, miten paljon tuloja voitaisiin saada perimällä suurilta verkkoalustoilta digitaalipalvelumaksu, perimällä maksu online-rahapeli- ja -vedonlyöntipalveluista, laajentamalla hiilirajamekanismia ja perimällä kryptovarojen pääomatuloihin sovellettavaan yhdenmukaiseen verokantaan perustuva maksu, jos muut ehdotukset omiksi varoiksi eivät saa jäsenvaltioilta kannatusta, jotta voidaan varmistaa verotuksen oikeudenmukaisuus ja tarpeita vastaava tulotaso;

124. katsoo, että yhteinen lainanotto on toteutuskelpoinen vaihtoehto, joka tarjoaa unionille mahdollisuuden reagoida nopeasti odottamattomiin tapahtumiin ja auttaa rahoittamaan selkeää EU:n lisäarvoa tuottavia EU:n toimintapolitiikkoja oikea-aikaisesti; painottaa, että tämän vaihtoehdon olisi oltava täysin eurooppalaisia julkishyödykkeitä koskevien EU:n strategisten painopisteiden mukaista tai sillä olisi helpotettava investoimista rajatylittäviin tai Euroopan laajuisiin hankkeisiin, joilla lisätään EU:n kasvupotentiaalia;

125. pitää erittäin tärkeänä komission ehdotusta uudentyyppiseksi kriisimekanismiksi, joka perustuu omien varojen enimmäismäärän mukaisesta lisäliikkumavarasta tuettuun poikkeukselliseen lainanottoon ja on kytketty EU:n talousarvion jatkuvasti erinomaiseen luottoluokitukseen; panee merkille, että tämä väline on aikasidonnainen ja että siihen sovelletaan ennalta määriteltyjä kriteerejä ja rajoituksia, jotka koskevat sen tarkoitusta, soveltamisalaa ja kokoa, rajattuina käytettävissä olevalla ylimääräisellä liikkumavaralla; panee lisäksi merkille, että tämän välineen avulla unioni voi saada jäsenvaltioiden käyttöön jopa 395 miljardin euron arvosta lainoja siltä varalta, että kaudella 2028–2034 ilmenee vakavia kriisejä, vakavia vaikeuksia tai niiden vakavia uhkia; on tyytyväinen siihen, että ehdotettu mekanismi ei perustuisi SEUT 122 artiklaan, jonka perusteella parlamentti jäisi aiempaan tapaan sivustakatsojaksi, vaan neuvoston asetukseen parlamentin hyväksyntää edellyttävän SEUT 311 artiklan neljännen kohdan mukaisesti, millä varmistetaan toimielinten välinen tasapaino ja menettelyä koskeva vastuuvelvollisuus;

126. katsoo, että tämä mekanismi voisi antaa EU:n käyttöön lisävälineen, jolla vastata nopeasti ja tehokkaasti kasvaviin tarpeisiin, kuten Mario Draghi on toistuvasti vaatinut, sekä ennakoimattomaan kehitykseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään NextGenerationEU-välineestä saatuja kokemuksia EU:n tulevien strategisten investointien rahoittamiseksi ja toteuttamiseksi;

127. painottaa, että parlamentti hyväksyy ainoastaan sellaisen pitkän aikavälin talousarvion – asianmukaisine ja kestävine tuloineen – joka on unionille tarkoituksenmukainen muuttuvassa maailmassa;

Muutokset rahoituskehysasetukseen

128. pyytää komissiota ottamaan huomioon seuraavat muutokset:

Ehdotusta neuvoston asetukseksi olisi muutettava seuraavasti:

Muutos 1

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti	*Muutos*
(13)Ei-temaattisia erityisrahoitusvälineitä tarvitaan, jotta monivuotisen rahoituskehyksen eri otsakkeille voidaan tarjota joustavuutta tarpeiden mukaan ja sujuvoittaa talousarviomenettelyä. Yhdellä ainoalla liikkumavaravälineellä olisi mahdollistettava maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismääriin nähden jäävien liikkumavarojen siirtäminen varainhoitovuosien välillä ja maksusitoumusmäärärahojen osalta monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden välillä ilman, että ylitetään monivuotisen rahoituskehyksen maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismäärien kokonaismääriä monivuotisen rahoituskehyksen koko soveltamiskauden aikana. Kuluvan varainhoitovuoden ja tulevien varainhoitovuosien liikkumavarojen käyttöönottoa tulisi soveltaa moitteettoman varainhoidon ja harkitun budjetoinnin mukaisesti vasta viimeisenä keinona.	***Poistetaan.***

Muutos 2

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 13 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	(***13 a***) ***Koska korkojen tulevaan kehitykseen liittyy epävarmuutta ja jotta unionin ohjelmiin ei kohdistuisi kohtuuttomia paineita, on aiheellista perustaa temaattinen erityisrahoitusväline, EU:n elpymisväline (EURI), josta katetaan NextGenerationEU-välineeseen liittyvät pääoman takaisinmaksu ja varainhankintakustannukset. Unionin talousarvion tarvittavat maksusitoumusmäärärahat ja niitä vastaavat maksumäärärahat olisi asetettava saataville siten, että monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät ylitetään.***

Muutos 3

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 14 kappale

Komission teksti	*Muutos*
(14) Joustovälineen avulla olisi voitava rahoittaa tiettyjä ennakoimattomia menoja yksittäisenä varainhoitovuonna. Joustovälineen olisi muodostuttava kiinteästä määrästä sekä määristä, jotka vastaavat unionin politiikkojen täytäntöönpanon yhteydessä kerättyjä tuloja, kuten unionin toimielinten määräämiä sakkoja, muita seuraamusmaksuja ja	(14) Joustovälineen avulla olisi voitava rahoittaa tiettyjä ennakoimattomia menoja yksittäisenä varainhoitovuonna. Joustovälineen olisi muodostuttava kiinteästä määrästä sekä määristä, jotka vastaavat unionin politiikkojen täytäntöönpanon yhteydessä kerättyjä tuloja, kuten unionin toimielinten määräämiä sakkoja, muita seuraamusmaksuja ja

seuraamuksia sekä niille kertyneitä korkoja tai niiden tuottamia muita tuloja, ***ja*** määristä, jotka vastaavat vapautettuja määrärahoja, jotka eivät ole ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, lukuun ottamatta määriä, jotka on otettu uudelleen käyttöön vapautettuja sitoumuksia vastaavien määrärahojen uudelleen käyttöön ottamista koskevien erityissääntöjen mukaisesti.	seuraamuksia sekä niille kertyneitä korkoja tai niiden tuottamia muita tuloja***,*** määristä, jotka vastaavat vapautettuja määrärahoja, jotka eivät ole ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, lukuun ottamatta määriä, jotka on otettu uudelleen käyttöön vapautettuja sitoumuksia vastaavien määrärahojen uudelleen käyttöön ottamista koskevien erityissääntöjen mukaisesti***, aiemmilta vuosilta käyttämättä jääneistä liikkumavaroista, vuotuisista ylijäämistä sekä rahoitusvälineistä takaisin saatavista varoista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ohjelmakohtaisia säännöksiä. Viimeisenä keinona joustovälineen määrää olisi tarvittaessa voitava lisätä vuotuisessa talousarviomenettelyssä määrällä, joka kompensoitaisiin kokonaan monivuotisen rahoituskehyksen yhden tai useamman otsakkeen maksusitoumus- tai maksumäärärahojen liikkumavaroista kuluvana varainhoitovuonna tai tulevina varainhoitovuosina.***

Muutos 4

Ehdotus asetukseksi
1 luku – 2 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Muutos*
2. Silloin kun on tarpeen käyttää 6 ja 8 artiklassa säädettyjen erityisrahoitusvälineiden varoja, maksusitoumusmäärärahat ja niitä vastaavat maksumäärärahat	2. Silloin kun on tarpeen käyttää ***5 a,*** 6***, 8*** ja 8 ***a*** artiklassa säädettyjen erityisrahoitusvälineiden varoja, maksusitoumusmäärärahat ja niitä vastaavat maksumäärärahat

otetaan talousarvioon siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehyksen asianomaiset enimmäismäärät.	otetaan talousarvioon siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehyksen asianomaiset enimmäismäärät.
Silloin kun on tarpeen käyttää 7 artiklassa säädetyn yhden ainoan liikkumavaravälineen varoja, maksusitoumusmäärärahat ja niitä vastaavat maksumäärärahat otetaan talousarvioon siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehyksen asianomaiset enimmäismäärät yksittäisen vuoden osalta.	

Muutos 5

Ehdotus asetukseksi
2 luku – 3 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	3 a artikla
	Maksumäärärahojen kokonaisliikkumavara
	1. Osana 4 artiklassa tarkoitettua teknistä mukautusta komissio mukauttaa vuosittain vuodesta 2029 alkaen vuosien 2029–2034 maksumäärärahojen enimmäismäärää ylöspäin määrällä, joka vastaa suoritettujen maksujen ja monivuotisen rahoituskehyksen maksumäärärahojen vuoden n-1 enimmäismäärän välistä eroa.
	2. Mahdolliset 1 kohdan mukaisesti tehtävät mukautukset on kompensoitava kokonaisuudessaan

	maksumäärärahojen vuoden n-1 enimmäismäärään tehtävällä vastaavalla vähennyksellä.

Muutos 6

Ehdotus asetukseksi
2 luku – 4 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Muutos*
c) se laskee 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran;	***Poistetaan.***

Muutos 7

Ehdotus asetukseksi
2 luku – 4 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Muutos*
d) se laskee maksumäärärahojen enimmäismäärän mukautuksen ***7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa*** tarkoitetun maksumäärärahojen kokonaisliikkumavaran mukaisesti;	d) se laskee maksumäärärahojen enimmäismäärän mukautuksen ***3 a artiklassa*** tarkoitetun maksumäärärahojen kokonaisliikkumavaran mukaisesti;

Muutos 8

Ehdotus asetukseksi
2 luku – 4 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Muutos*
e) se laskee 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran enimmäismäärän;	***Poistetaan.***

Muutos 9

Ehdotus asetukseksi
2 luku – 4 artikla – 1 kohta – f alakohta

Komission teksti	*Muutos*
f) se laskee joustovälinettä varten 8 artiklan 2 kohdan ***ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan*** nojalla käyttöön asetettavat määrät.	f) se laskee joustovälinettä varten 8 artiklan 2 kohdan nojalla käyttöön asetettavat määrät.

Muutos 10

Ehdotus asetukseksi
3 luku – 5 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	5 a artikla
	EURI-väline
	1. Päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 5 artiklan 2 kohdan mukaisten pääomamarkkinoilta lainattujen varojen pääoman takaisinmaksun ja varainhankintakustannusten rahoittamiseksi otetaan käyttöön EURI-väline.
	2. Euroopan parlamentti ja neuvosto ottavat EURI-välineen käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa.

Muutos 11

Ehdotus asetukseksi
3 luku – 6 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Muutos*
1. Ukraina-varaus voidaan ottaa käyttöön yksinomaan [asetuksen (EU) XXXX/XX] [Globaali Eurooppa] ***mukaisten*** Ukrainaa ***koskevien menojen rahoittamista varten***.	1. Ukraina-varaus voidaan ottaa käyttöön yksinomaan ***seuraavien menojen rahoittamista varten:***
	a) [asetuksen (EU) XXXX/XX] [Globaali Eurooppa] ***mukaiset*** Ukrainaa ***koskevat menot sekä asetuksen (EU) 2024/792 [Ukrainan tukiväline] 23 ja 34 artiklan, asetuksen (EU) 2022/2463 [MFA+] 17 artiklan, päätöksen (EU) 2022/1628 [MFA II] 6 artiklan ja päätöksen (EU) 2022/1201 [MFA I] 5 artiklan 2 kohdan mukaiset korkotukea ja lainanottokustannuksiin myönnettävää tukea koskevat menot;***
	b) asetuksen (EU) 2026/467 [Ukrainan tukilaina-asetus] 22 artiklan mukaiset menot.
2. Ukraina-varaus ei saa ylittää 88,9 miljardin euron määrää vuoden 2025 hintoina vuosina 2028–2034. Yksittäisenä vuonna ***Ukraina-varauksesta*** käyttöön otettava vuotuinen määrä ei saa ylittää 13,5 miljardin euron määrää vuoden 2025 hintoina. Yksittäisen vuoden vuotuisen määrän käyttämätöntä osaa voidaan käyttää seuraavina vuosina vuoteen 2034 saakka.	2. Ukraina-varaus ***käsittää määrän, joka*** ei saa ylittää 88,9 miljardin euron määrää vuoden 2025 hintoina vuosina 2028–2034 ***ja joka on tarkoitettu yksinomaan 1 alakohdan a alakohdassa tarkoitettuihin menoihin***. Yksittäisenä vuonna käyttöön otettava vuotuinen määrä ei saa ylittää 13,5 miljardin euron määrää vuoden 2025 hintoina. Yksittäisen vuoden vuotuisen määrän käyttämätöntä osaa voidaan käyttää seuraavina vuosina vuoteen 2034 saakka.

	3. Lisäksi Ukraina-varaus käsittää myös määrän, joka on 26,2 miljardia euroa vuoden 2025 hintoina vuosina 2028–2034 ja joka on tarkoitettu yksinomaan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettuihin menoihin. Jos yksittäisen vuoden jäljellä olevat varat eivät riitä Ukrainan asetuksen (EU) 2026/467 [Ukrainan tukilaina-asetus] 22 artiklan nojalla pyytämän lainanottokustannuksiin myönnettävän tuen kattamiseen, osallistuvat jäsenvaltiot suorittavat saman asetuksen (EU) 2026/467 [Ukrainan tukilaina-asetus] nojalla lisärahoitusosuuksia, jotka kohdennetaan ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.
3. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa Ukraina-varauksen käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa.	***4.*** Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa Ukraina-varauksen käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa.

Muutos 12

Ehdotus asetukseksi
3 luku – 7 artikla

Komission teksti	*Muutos*
7 artikla	***Poistetaan.***
Yksi ainoa liikkumavaraväline	
1. Yksi ainoa liikkumavaraväline muodostuu seuraavista eristä:	
a) vuodesta 2029 alkaen monivuotisessa rahoituskehyksessä vuoden n-	

1 maksusitoumusmäärärahojen enimmäismääriin nähden jääviä liikkumavaroja vastaavat määrät, jotka otetaan käyttöön siten, että ylitetään monivuotisessa rahoituskehyksessä vuosiksi 2029–2034 vahvistettujen maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärät, jäljempänä ’maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara’;

b) vuodesta 2029 alkaen vuosien 2029–2034 maksumäärärahojen enimmäismäärän ylöspäin mukauttamiseksi määrät, jotka vastaavat suoritettujen maksujen ja monivuotisen rahoituskehyksen maksumäärärahojen vuoden n-1 enimmäismäärän välistä eroa, jäljempänä ’maksumäärärahojen kokonaisliikkumavara’;

c) täydentävät määrät, jotka voidaan ottaa käyttöön viimeisenä keinona siten, että tilanteen mukaan ylitetään monivuotisen rahoituskehyksen maksu- tai maksusitoumusmäärärahojen taikka niiden molempien enimmäismäärät yksittäisenä vuonna edellyttäen, että ne maksusitoumusmäärärahojen osalta katetaan kokonaan monivuotisen rahoituskehyksen yhden tai useamman otsakkeen liikkumavaroista kuluvana varainhoitovuonna tai tulevina varainhoitovuosina ja että ne maksumäärärahojen osalta katetaan kokonaan maksumäärärahojen enimmäismäärien

liikkumavaroista tulevina varainhoitovuosina, jäljempänä ’ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara’.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa.

3. Komissio suorittaa maksumäärärahojen kokonaisliikkumavaran mukaiset mukautukset ylöspäin vuodesta 2029 alkaen osana 4 artiklassa tarkoitettua teknistä mukautusta.

Maksumäärärahojen kokonaisliikkumavaran puitteissa tehtävät mahdolliset mukautukset ylöspäin on kompensoitava kokonaisuudessaan maksumäärärahojen vuoden n-1 enimmäismäärään tehtävällä vastaavalla vähennyksellä.

4. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa viimeisenä keinona, jolla voidaan vastata ennakoimattomiin tilanteisiin.

Ennakoimattomiin menoihin varatusta liikkumavarasta voidaan ottaa käyttöön määriä vain jos 1 kohdan a tai b alakohdan mukaisesti

käytettävissä olevat määrät ovat riittämättömät.

Ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara ei saa minään vuonna olla enemmän kuin 0,04 prosenttia 4 artiklassa tarkoitetussa vuotuisessa teknisessä mukautuksessa lasketusta unionin bruttokansantulosta.

Kompensoituja määriä ei saa ottaa uudelleen käyttöön monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa.

5. Yhden ainoan liikkumavaravälineen käytössä minä tahansa vuonna on noudatettava omia varoja koskevassa päätöksessä vahvistettuja omien varojen enimmäismääriä.

Muutos 13

Ehdotus asetukseksi
3 luku – 8 artikla – 2 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Muutos*
b) määrä, joka vastaa vuonna n – 2 vapautettuja määrärahoja, jotka eivät ole ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, lukuun ottamatta vapautettuja määriä, jotka on otettu uudelleen käyttöön asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 15 artiklassa ***ja*** asetuksessa [(EU) XXXX/XX] [kansallinen ja alueellinen kumppanuusrahasto] tarkoitettujen, määrärahojen käyttöön ottamista koskevien erityissääntöjen mukaisesti.	b) määrä, joka vastaa vuonna n – 2 vapautettuja määrärahoja, jotka eivät ole ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, lukuun ottamatta vapautettuja määriä, jotka on otettu uudelleen käyttöön asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 15 artiklassa***,*** asetuksessa [(EU) XXXX/XX] [kansallinen ja alueellinen kumppanuusrahasto] ***ja asetuksessa [(EU) XXXX/XX] [Globaali Eurooppa]*** tarkoitettujen, määrärahojen käyttöön ottamista koskevien erityissääntöjen mukaisesti.

Muutos 14

Ehdotus asetukseksi
3 luku – 8 artikla – 2 kohta – b a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	b a) määrä, joka vastaa monivuotisessa rahoituskehyksessä aiempien varainhoitovuosien maksusitoumusmäärärahojen enimmäismääriin nähden jääviä liikkumavaroja;

Muutos 15

Ehdotus asetukseksi
3 luku – 8 artikla – 2 kohta – b b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	b b) vuoden n-1 mahdollista ylijäämää vastaava määrä, lukuun ottamatta a alakohdassa tarkoitettuja tuloja.

Muutos 16

Ehdotus asetukseksi
3 luku – 8 artikla – 2 kohta – 1 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat tarvittaessa viimeisenä keinona korottaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määrää määrällä, joka ei saa ylittää 0,04:ää prosenttia unionin yksittäisen vuoden bruttokansantulosta laskettuna 4 artiklassa tarkoitetussa teknisessä mukautuksessa ja joka kompensoidaan kokonaan monivuotisen rahoituskehyksen yhden tai useamman otsakkeen maksusitoumus- tai maksumäärärahojen tai molempien liikkumavarasta kuluvana varainhoitovuonna tai tulevina varainhoitovuosina. Tällä tavoin kompensoitavia määriä ei saa enää ottaa käyttöön monivuotisen rahoituskehyksen yhteydessä, ja niiden on oltava omien varojen enimmäismäärän mukaisia.

Muutos 17

Ehdotus asetukseksi
3 luku – 8 artikla – 2 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Muutos*
Komissio laskee vuosittain tämän kohdan ensimmäisen ***alakohdan a ja b*** alakohdan perusteella käytettävissä olevat määrät osana 4 artiklassa tarkoitettuja teknisiä mukautuksia.	Komissio laskee vuosittain tämän kohdan ensimmäisen ***ja toisen*** alakohdan perusteella käytettävissä olevat määrät osana 4 artiklassa tarkoitettuja teknisiä mukautuksia.

Muutos 18

Ehdotus asetukseksi
3 luku – 8 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	8 a artikla
	Solidaarisuusvaraus luonnonkatastrofien varalle
	1. ***Solidaarisuusvarausta luonnonkatastrofien varalle voidaan käyttää viimeisenä keinona rahoittamaan reagointia erityisiin hätäaputarpeisiin unionissa ja tukemaan luonnonkatastrofin välittömänä seurauksena aiheutuneen välittömän vahingon jälkeisiä tukioperaatiota.***
	2. ***Solidaarisuusvaraus luonnonkatastrofien varalle ei saa ylittää neljän miljardin euron vuotuista enimmäismäärää (vuoden 2025 hintoina). Vuotuisen määrän mahdollista vuonna n käyttämättä jäänyttä osaa voidaan käyttää seuraavina vuosina vuoteen 2034 saakka.***
	Kunkin vuoden lokakuun 1 päivänä on oltava jäljellä vähintään neljäsosa luonnonkatastrofien varalle luodun solidaarisuusvarauksen vuotuisesta määrästä, jotta kyseisen vuoden loppuun mennessä syntyvät tarpeet voidaan kattaa.
	Poikkeustapauksissa ja jos jäljellä olevat rahoitusvarat eivät riitä kattamaan tapahtumavuonna

	tarpeelliseksi katsottuja määriä 1 kohdan mukaisesti, komissio voi ehdottaa erotuksen rahoittamista siitä 2 kohdassa tarkoitetusta vuotuisesta määrästä, joka on käytettävissä seuraavana vuonna, miljardin euron (vuoden 2025 hintoina) enimmäismäärään asti.
	3. Määrärahat luonnonkatastrofien varalle luotua solidaarisuusvarausta varten otetaan unionin yleiseen talousarvioon varauksena.

Muutos 19

Ehdotus asetukseksi
4 luku – 9 artikla – otsikko

Komission teksti	*Muutos*
Monivuotisen rahoituskehyksen tarkistaminen omien varojen enimmäismäärän noudattamisen varmistamiseksi	***Monivuotisen rahoituskehyksen väliarviointi***

Muutos 20

Ehdotus asetukseksi
4 luku – 9 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	1 a. Komissio esittää monivuotisen rahoituskehyksen toiminnasta arvioinnin viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2031. Kyseiseen pakolliseen arviointiin liitetään tarvittaessa

	lainsäädäntöehdotus tämän asetuksen muuttamisesta. Asetuksen XXXX/2027 [kansalliset ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat] mukaisesti ennalta jaettuja kansallisia määrärahoja ei vähennetä tällaisen muuttamisen yhteydessä.

Muutos 21

Ehdotus asetukseksi
5 luku – 13 artikla

Komission teksti	*Muutos*
Komissio esittää ehdotuksen uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi viimeistään 1 päivänä heinäkuuta ***2033***.	Komissio esittää ehdotuksen uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi viimeistään 1 päivänä heinäkuuta ***2032***.

Tarkistukset toimielinten väliseen sopimukseen

129. painottaa, että monivuotista rahoituskehystä koskevasta uudesta asetuksesta käytävien neuvottelujen ja sen hyväksymisen tuloksena ehdotusta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission väliseksi toimielinten sopimukseksi talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta olisi muutettava seuraavasti:

Muutos 22

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
Otsikko

Komission teksti	*Muutos*
TOIMIELINTEN VÄLINEN SOPIMUS	TOIMIELINTEN VÄLINEN SOPIMUS
Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä ***talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta,*** talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta	Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta

Muutos 23

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
Johdanto-osan 1 kappale

Komission teksti	*Muutos*
1. Tämän sopimuksen, joka on tehty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 295 artiklan mukaisesti, tarkoituksena on ***toteuttaa talousarviota koskevaa kurinalaisuutta,*** parantaa vuotuista talousarviomenettelyä ja toimielinten talousarvioyhteistyötä sekä varmistaa moitteeton varainhoito.	1. Tämän sopimuksen, joka on tehty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 295 artiklan mukaisesti, tarkoituksena on parantaa vuotuista talousarviomenettelyä ja toimielinten talousarvioyhteistyötä sekä varmistaa moitteeton varainhoito.

Muutos 24

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
I osa
A jakso – 7 kohta

Komission teksti	*Muutos*
7. SEUT-sopimuksen 312 artiklan 5 kohdan mukaisesti toimielimet toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet helpottaakseen uuden monivuotisen rahoituskehyksen tai siihen tehtävien tarkistusten	7. SEUT-sopimuksen 312 artiklan 5 kohdan mukaisesti toimielimet toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet helpottaakseen uuden monivuotisen rahoituskehyksen tai siihen tehtävien tarkistusten

vahvistamista SEUT-sopimuksen 312 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun erityisen lainsäätämisjärjestyksen mukaisesti. Tällaisiin toimenpiteisiin ***kuuluvat*** säännölliset kokoontumiset ja tiedonvaihto Euroopan parlamentin ***ja*** neuvoston välillä ***sekä*** SEUT-sopimuksen 324 artiklan mukaiset, komission aloitteesta järjestettävät Euroopan parlamentin puhemiehen sekä neuvoston ja komission puheenjohtajien tapaamiset toimielinten kantojen sovittelemiseksi ja lähentämiseksi***.*** Kun on tehty ehdotus uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi tai rahoituskehyksen huomattavaksi tarkistamiseksi, toimielimet pyrkivät määrittelemään erityiset järjestelyt, joita sovelletaan niiden välisessä yhteistyössä ja vuoropuhelussa ehdotuksen hyväksymiseen johtavan menettelyn aikana.

vahvistamista SEUT-sopimuksen 312 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun erityisen lainsäätämisjärjestyksen mukaisesti. Tällaisiin toimenpiteisiin ***on kuuluttava:***

a) säännölliset kokoontumiset ja tiedonvaihto Euroopan parlamentin***,*** neuvoston ***ja komission*** välillä ***poliittisella ja teknisellä tasolla koko menettelyn ajan, mukaan lukien Euroopan parlamentin edustajien osallistuminen yleisten asioiden neuvoston virallisiin ja epävirallisiin kokouksiin, joissa keskustellaan monivuotisesta rahoituskehyksestä;***

b) SEUT-sopimuksen 324 artiklan mukaiset, komission aloitteesta järjestettävät Euroopan parlamentin puhemiehen sekä neuvoston ja komission puheenjohtajien tapaamiset toimielinten kantojen sovittelemiseksi ja lähentämiseksi***, myös silloin, kun niitä pyytää Euroopan parlamentti tai neuvosto;***

c) komission oikea-aikaisesti toimittamat tiedot, myös Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä, sekä teknisten tiedotustilaisuuksien järjestäminen näille kahdelle toimielimille;

d) kolmenväliset neuvottelut.

Kun on tehty ehdotus uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi tai rahoituskehyksen huomattavaksi tarkistamiseksi, toimielimet pyrkivät määrittelemään erityiset järjestelyt, joita sovelletaan niiden

välisessä yhteistyössä ja vuoropuhelussa ehdotuksen hyväksymiseen johtavan menettelyn aikana ***komission ehdottaman aikataulun perusteella, mukaan lukien erityisesti ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet.***

Jos toisessa alakohdassa tarkoitettu aikataulu viivästyy siten, että on vaarana, että neuvoston asetusta uuden rahoituskehyksen vahvistamisesta ei hyväksytä edellisen rahoituskehyksen loppuun mennessä, komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle varautumissuunnitelman.

Muutos 25

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
I osa
B jakso – 9 kohta

Komission teksti	*Muutos*
Yksi ainoa liikkumavaraväline	***Poistetaan.***
9. Komissio ehdottaa rahoituskehysasetuksen 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen määrien, jäljempänä 'ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara', käyttöönottoa kokonaisuudessaan tai osittain todettuaan, että tarvittavia maksusitoumus- tai maksumäärärahoja ei voida rahoittaa muulla tavoin. Tällainen ehdotus voidaan tehdä talousarvioesityksen tai lisätalousarvioesityksen yhteydessä.	
Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklan mukaisen talousarviomenettelyn puitteissa.	

Muutos 26

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
I osa
B jakso – 9 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	Solidaarisuusvaraus luonnonkatastrofien varalle
	9 a. Kun komissio katsoo, että luonnonkatastrofien varalle luodun

solidaarisuusvarauksen käyttöön ottamisen edellytykset täyttyvät, se tekee Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä kyseisestä varauksesta vastaaviin budjettikohtiin varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Päätöksen rahoituskehysasetuksen 8 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen määrien käyttöönotosta tekevät Euroopan parlamentti ja neuvosto yhdessä komission ehdotuksesta.

Ennen kuin komissio tekee ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä avun tarjoamiseksi solidaarisuusvarauksesta luonnonkatastrofien varalle, se tarkastelee mahdollisuuksia kohdentaa määrärahoja uudelleen.

Muutos 27

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
II osa
A jakso – 10 kohta – 2 ja 3 alakohta

Komission teksti	*Muutos*
Euroopan parlamentti ja neuvosto ja talousarvioesitystä laatiessaan komissio sitoutuvat siihen, etteivät ne poikkea tästä määrästä enempää kuin ***20*** prosenttia ohjelman tai välineen koko keston aikana, ellei ilmene asianmukaisesti perusteltuja uusia seikkoja, jotka liittyvät esimerkiksi unionin poliittisiin painopisteisiin, kun otetaan huomioon ohjelmien ja välineiden toteuttamisesta saadut tulokset.	Euroopan parlamentti ja neuvosto ja talousarvioesitystä laatiessaan komissio sitoutuvat siihen, etteivät ne poikkea tästä määrästä enempää kuin ***5*** prosenttia ohjelman tai välineen koko keston aikana, ellei ilmene asianmukaisesti perusteltuja uusia seikkoja, jotka liittyvät esimerkiksi unionin poliittisiin painopisteisiin, kun otetaan huomioon ohjelmien ja välineiden toteuttamisesta saadut tulokset. ***Tällaisesta poikkeamisesta seurauksena olevan lisäyksen on jäätävä asianomaisen otsakkeen kulloisenkin enimmäismäärän alapuolelle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta rahoituskehysasetuksessa ja tässä sopimuksessa tarkoitettujen välineiden käyttöä.***
Tätä kohtaa ei sovelleta määrärahoihin, jotka on kohdennettu ennalta jäsenvaltioittain asetuksen [(EU) XXXX/XX] [kansallinen ja alueellinen kumppanuusrahasto] mukaisesti.	Tätä kohtaa ei sovelleta määrärahoihin, jotka on kohdennettu ennalta jäsenvaltioittain asetuksen [(EU) XXXX/XX] [kansallinen ja alueellinen kumppanuusrahasto] mukaisesti.

Muutos 28

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
II osa
A jakso – 11 kohta

Komission teksti	Muutos
11. Jotta voidaan laatia tarkat ja luotettavat ennusteet varainhoitoasetuksen 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen perussäädösten ja valmisteilla olevien lainsäädäntöehdotusten talousarviovaikutuksista, komissio liittää talousarvioesitykseen monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeita 2 ja 3 koskevan täydellisen alustavan rahoitussuunnitelman. Tässä suunnitelmassa, joka on jäsennelty otsakkeittain, toimintalohkoittain ja budjettikohdittain, ***olisi*** eriteltävä	11. Jotta voidaan laatia tarkat ja luotettavat ennusteet varainhoitoasetuksen 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen perussäädösten ja valmisteilla olevien lainsäädäntöehdotusten talousarviovaikutuksista, komissio liittää talousarvioesitykseen ***[kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia koskevalla asetuksella] perustetun EU-välineen sekä kaikkien*** monivuotisen rahoituskehyksen ***otsakkeisiin*** 2 ja 3 ***kuuluvien ohjelmien*** täydellisen alustavan rahoitussuunnitelman. Tässä suunnitelmassa, joka on jäsennelty otsakkeittain, toimintalohkoittain ja budjettikohdittain, ***on*** eriteltävä
(a) perussäädökset niin, että erotellaan monivuotiset ohjelmat, säädökset, joilla tehtäviä perustetaan tai siirretään erillisvirastoille, sekä vuotuiset toimet:	(a) perussäädökset niin, että erotellaan monivuotiset ohjelmat, säädökset, joilla tehtäviä perustetaan tai siirretään erillisvirastoille, sekä vuotuiset toimet:
(1) monivuotisten ohjelmien osalta ***komission olisi ilmoitettava noudatettu hyväksymismenettely, ohjelmien kesto***, ohjeelliset kokonaisrahoituspuitteet ja hallintomenoihin ***kohdennettu osuus***;	(1) monivuotisten ohjelmien osalta ***komissio ilmoittaa noudatetun hyväksymismenettelyn, ohjelmien keston***, ohjeelliset kokonaisrahoituspuitteet ja hallintomenoihin ***kohdennetun osuuden***;
(2) sellaisten säädösten osalta, joilla uusia tehtäviä perustetaan tai siirretään erillisvirastoille, ***komission olisi ilmoitettava*** niiden hyväksymisen ***oikeusperusta*** ja ***esitettävä*** monivuotiset arviot;	(2) sellaisten säädösten osalta, joilla uusia tehtäviä perustetaan tai siirretään erillisvirastoille, ***komissio ilmoittaa*** niiden

(3) vuotuisten toimien (jotka koskevat pilottihankkeita tai valmistelutoimia) ja komission toimivaltansa nojalla rahoittamien toimien osalta ***komission olisi esitettävä*** monivuotiset arviot;

(b) valmisteilla olevat komission lainsäädäntöehdotukset sekä viimeisin tieto niiden mahdollisista talousarviovaikutuksista, mukaan lukien tarvittaessa tarve uudelleenkohdentamiselle, jos ehdotus hyväksytään.

Alustavassa rahoitussuunnitelmassa on esitettävä läpinäkyvästi kohdentamattomat varaukset ja monivuotisten ohjelmien ”joustovarat”.

Komission olisi tarkasteltava, miten ristiinviittaukset rahoitussuunnitelman ja komission lainsäädäntöohjelman välillä ***voitaisiin toteuttaa*** tarkempien ja luotettavampien ennusteiden esittämiseksi. ***Komission olisi*** kunkin lainsäädäntöehdotuksen osalta ***ilmoitettava***, sisältyykö se talousarvioesityksen tekemisen yhteydessä vai talousarvion lopullisen hyväksymisen jälkeen toimitettuun suunnitelmaan. ***Komission olisi ilmoitettava*** Euroopan parlamentille ja neuvostolle erityisesti

(a) kaikki lainsäätämisjärjestyksessä hyväksytyt uudet säädökset ja kaikki vireillä olevat ehdotukset, jotka on esitetty mutta jotka eivät sisälly talousarvioesityksen hyväksymisen ***oikeusperustan*** ja ***esittää*** monivuotiset arviot;

(3) vuotuisten toimien (jotka koskevat pilottihankkeita tai valmistelutoimia) ja komission toimivaltansa nojalla rahoittamien toimien osalta ***komissio esittää*** monivuotiset arviot;

(b) valmisteilla olevat komission lainsäädäntöehdotukset sekä viimeisin tieto niiden mahdollisista talousarviovaikutuksista, mukaan lukien tarvittaessa tarve uudelleenkohdentamiselle, jos ehdotus hyväksytään.

Komissio liittää talousarvioesitykseen myös alustavan rahoitussuunnitelman otsakkeeseen 1 kuuluvien yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen päätavoitteiden mukaan jaoteltuna. Alustavassa rahoitussuunnitelmassa on esitettävä läpinäkyvästi kohdentamattomat varaukset ja monivuotisten ohjelmien ”joustovarat”.

Komissio tekee ristiinviittauksia rahoitussuunnitelman ja komission lainsäädäntöohjelman välillä tarkempien ja luotettavampien ennusteiden esittämiseksi. ***Komissio ilmoittaa*** kunkin lainsäädäntöehdotuksen osalta, sisältyykö se talousarvioesityksen tekemisen yhteydessä vai talousarvion lopullisen hyväksymisen jälkeen toimitettuun suunnitelmaan. ***Komissio ilmoittaa*** Euroopan parlamentille ja neuvostolle erityisesti

yhteydessä tai talousarvion lopullisen hyväksymisen jälkeen toimitettuun suunnitelmaan (myös asianomaiset määrät);

(b) komission vuotuisessa lainsäädäntöohjelmassa ennakoitu lainsäädäntö ja tiedot siitä, onko toimilla todennäköisesti rahoitusvaikutuksia.

Komission olisi tarvittaessa ***ilmoitettava***, mitä muutoksia uudet lainsäädäntöehdotukset aiheuttavat rahoitussuunnitelmaan.

Alustavaa rahoitussuunnitelmaa ajantasaistetaan talousarvion hyväksymisen jälkeen talousarviomenettelyn tulosten ja muiden asiaan vaikuttavien päätösten huomioon ottamiseksi.

(a) kaikki lainsäätämisjärjestyksessä hyväksytyt uudet säädökset ja kaikki vireillä olevat ehdotukset, jotka on esitetty mutta jotka eivät sisälly talousarvioesityksen yhteydessä tai talousarvion lopullisen hyväksymisen jälkeen toimitettuun suunnitelmaan (myös asianomaiset määrät);

(b) komission vuotuisessa lainsäädäntöohjelmassa ennakoitu lainsäädäntö ja tiedot siitä, onko toimilla todennäköisesti rahoitusvaikutuksia.

Komissio ilmoittaa tarvittaessa, mitä muutoksia uudet lainsäädäntöehdotukset aiheuttavat rahoitussuunnitelmaan.

Alustavaa rahoitussuunnitelmaa ajantasaistetaan talousarvion hyväksymisen jälkeen talousarviomenettelyn tulosten ja muiden asiaan vaikuttavien päätösten huomioon ottamiseksi. ***Siihen on sisällyttävä yksityiskohtainen yleiskatsaus koko ohjelmakauteen, yksityiskohtainen selvitys edellisen vuoden rahoitussuunnitelmaan verrattuna tehdyistä muutoksista ja mahdollisista poikkeamista 10 kohdassa tarkoitetusta ensisijaisesta rahoitusohjeesta.***

Muutos 29

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
II osa
A jakso – 11 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	Omia varoja koskeva vuoropuhelu
	11 b. Toimielimet käyvät omia varoja koskevaa toimielinten välistä säännöllistä vuoropuhelua ja kokoontuvat neuvoston kunkin puheenjohtajakauden aikana vähintään kerran ja jonkin toimielimen pyynnöstä useammin.

Muutos 30

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
II osa
A jakso – 11 c kohta (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	Sitoumukset
	11 c. Ennen kuin komissio ilmoittaa kolmansien maiden tukemiseksi annettavista rahoitussitoumuksista, se tiedottaa asiasta budjettivallan käyttäjälle ja ottaa huomioon tämän asiasta esittämät näkemykset. Tällaisissa tapauksissa komissio antaa yksityiskohtaiset ja kattavat tiedot muun muassa rahoitussitoumusten rahoituslähteestä eli siitä, kohdennetaanko olemassa olevia varoja uudelleen vai otetaanko käyttöön uusia varoja, myös mahdollisia lainoja, tai käytetäänkö joustomahdollisuuksia, joustovaraa tai muuten kohdentamattomia määriä.

Muutos 31

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
II osa
B jakso – otsikko

Komission teksti	*Muutos*
B. ERILLISVIRASTOT JA EUROOPPA-KOULUT	***B. RAHOITUSSELVITYS***

Muutos 32

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
II osa
B jakso – 12 kohta – 1–3 alakohta

Komission teksti	*Muutos*
12. Ennen kuin komissio esittää ehdotuksen uuden erillisviraston perustamiseksi ja harkittuaan suunniteltujen tehtävien osoittamista olemassa olevalle toimielimelle, virastolle tai elimelle, ***sen olisi tehtävä asianmukainen, kattava*** ja ***objektiivinen vaikutustenarviointi***, jossa otetaan huomioon muun muassa henkilöstön ja osaamisalueiden tarvittava vähimmäismäärä, kustannushyötynäkökohdat, johdonmukaisuus, toissijaisuus ja suhteellisuus, vaikutus unionin toimiin sekä kyseiseen meno-otsakkeeseen aiheutuvat talousarviovaikutukset. Näiden tietojen perusteella ja vaikuttamatta ***kyseisen erillisviraston perustamiseen sovellettaviin*** lainsäädäntömenettelyihin Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat ***sopimaan ehdotetun erillisviraston rahoituksesta***	12. Ennen kuin komissio esittää ehdotuksen uuden erillisviraston perustamiseksi ja ***tapauksen mukaan*** harkittuaan ***mahdollisesti*** suunniteltujen tehtävien osoittamista olemassa olevalle toimielimelle, virastolle tai elimelle, ***se tekee asianmukaisen, kattavan*** ja ***objektiivisen vaikutustenarvioinnin***, jossa otetaan huomioon muun muassa henkilöstön ja osaamisalueiden tarvittava vähimmäismäärä, kustannushyötynäkökohdat, johdonmukaisuus, toissijaisuus ja suhteellisuus, vaikutus ***kansallisiin ja*** unionin toimiin sekä kyseiseen meno-otsakkeeseen aiheutuvat talousarviovaikutukset. Näiden tietojen perusteella ja vaikuttamatta ***kyseisiin*** lainsäädäntömenettelyihin Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat ***pääsemään*** talousarvioyhteistyönsä puitteissa hyvissä ajoin ***sopimukseen***.

talousarvioyhteistyönsä puitteissa hyvissä ajoin.

Menettely muodostuu seuraavista vaiheista:

– ensiksi komissio esittelee järjestelmällisesti jokaisen ehdotuksensa uuden erillisviraston perustamiseksi ensimmäisessä ehdotuksen hyväksymisen jälkeisessä talousarviota koskevassa trilogissa ja esittää ***erillisviraston perustamista koskevaan*** lainsäädäntöehdotukseen liitetyn rahoitusselvityksen sekä antaa selvityksen ehdotuksen vaikutuksista rahoitussuunnitelman kattamaan jäljellä olevaan rahoituskauteen;

– lainsäädäntömenettelyn aikana komissio auttaa lainsäätäjää arvioimaan ehdotettujen muutosten rahoitusvaikutuksia; nämä rahoitusvaikutukset ***olisi*** otettava huomioon ***sovellettavan lainsäädäntömenettelyn asiaankuuluvissa vaiheissa***;

– ennen lainsäädäntömenettelyn päättymistä komissio esittää ajantasaistetun rahoitusselvityksen ottaen huomioon lainsäätäjän mahdollisesti tekemät muutokset; tästä ***lopullisesta*** rahoitusselvityksestä ***keskustellaan*** ennen lopullisen sopimuksen hyväksymistä***,*** ja ***lainsäätäjä*** hyväksyy ***sen*** virallisesti; ***se*** otetaan myös seuraavan talousarviota koskevan trilogin esityslistalle (kiireellisissä

Menettely muodostuu seuraavista vaiheista:

– ensiksi komissio esittelee järjestelmällisesti jokaisen ehdotuksensa uuden erillisviraston perustamiseksi ensimmäisessä ehdotuksen hyväksymisen jälkeisessä talousarviota koskevassa trilogissa ja esittää lainsäädäntöehdotukseen liitetyn rahoitusselvityksen sekä antaa selvityksen ehdotuksen vaikutuksista rahoitussuunnitelman kattamaan jäljellä olevaan rahoituskauteen;

– lainsäädäntömenettelyn aikana komissio auttaa lainsäätäjää arvioimaan ehdotettujen muutosten rahoitusvaikutuksia; nämä rahoitusvaikutukset ***on*** otettava huomioon ***kyseisiä lainsäädäntöasioita koskevissa trilogeissa***;

– ennen lainsäädäntömenettelyn päättymistä komissio esittää ajantasaistetun rahoitusselvityksen ottaen huomioon lainsäätäjän mahdollisesti tekemät muutokset; ***lainsäätäjä keskustelee*** tästä ***päivitetystä*** rahoitusselvityksestä ennen lopullisen sopimuksen hyväksymistä ja hyväksyy virallisesti ***lopullisen rahoitusselvityksen***; ***kyseinen lopullinen rahoitusselvitys*** otetaan myös seuraavan talousarviota koskevan trilogin esityslistalle (kiireellisissä tapauksissa yksinkertaistetussa muodossa), jotta rahoituksesta

tapauksissa yksinkertaistetussa muodossa), jotta rahoituksesta voitaisiin päästä yhteisymmärrykseen;	voitaisiin päästä yhteisymmärrykseen;
– trilogissa saavutettu yhteisymmärrys, jossa otetaan huomioon lainsäädäntömenettelyn sisältöön liittyvä talousarvionäkökohtia koskeva komission arvio, vahvistetaan yhteisessä julistuksessa; tämä yhteinen julistus saatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksyttäväksi molempien noudattaessa tällöin omaa työjärjestystään.	– trilogissa saavutettu yhteisymmärrys, jossa otetaan huomioon lainsäädäntömenettelyn sisältöön liittyvä talousarvionäkökohtia koskeva komission arvio, vahvistetaan yhteisessä julistuksessa; tämä yhteinen julistus saatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksyttäväksi molempien noudattaessa tällöin omaa työjärjestystään. ***Komissio esittää yhdessä talousarvioesityksen kanssa konsolidoidun vuotuisen yleiskatsauksen kaikista ohjelmiin ja virastoihin tehdyistä muutoksista monivuotisen rahoituskehyksen perustasoon verrattuna.***
Samaa menettelyä ***olisi sovellettava*** silloin, kun on kyse sellaisesta erillisvirastoa koskevan säädöksen muutoksesta, jolla olisi vaikutusta kyseisen viraston resursseihin.	Samaa menettelyä ***sovelletaan*** silloin, kun on kyse sellaisesta erillisvirastoa koskevan säädöksen muutoksesta, jolla olisi vaikutusta kyseisen viraston resursseihin.

Muutos 33

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
III osa
B jakso – 13 kohta

Komission teksti	*Muutos*
13. Talousarviomenettelyssä ***olisi*** otettava asianmukaisesti huomioon 19 päivänä heinäkuuta 2012 allekirjoitettuun Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission erillisvirastoja koskevaan	13. Talousarviomenettelyssä ***on*** otettava asianmukaisesti huomioon 19 päivänä heinäkuuta 2012 allekirjoitettuun Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission erillisvirastoja koskevaan

yhteiseen julkilausumaan liitettyyn yhteiseen lähestymistapaan sisältyvät asiaa koskevat määräykset.	yhteiseen julkilausumaan liitettyyn yhteiseen lähestymistapaan sisältyvät asiaa koskevat määräykset.

Muutos 34

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
III osa
B jakso – 14 kohta

Komission teksti	*Muutos*
14. Kun Eurooppa-koulujen johtokunta ***aikoo perustaa*** uuden Eurooppa-koulun***, vastaavaa menettelyä sovelletaan tarpeellisin muutoksin unionin talousarvioon tästä aiheutuvien talousarviovaikutusten osalta***.	14. ***Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle,*** kun Eurooppa-koulujen johtokunta ***alkaa suunnitella*** uuden Eurooppa-koulun ***perustamista tai laajentamista, laatimalla kertomuksen, joka sisältää alustavat tiedot koulun ehdotetusta perustamisesta tai laajentamisesta ja joka kattaa myös sen talousarviovaikutukset***. ***Heti kun johtokunta päättää koulun perustamisesta tai laajentamisesta, komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle toisen kertomuksen, joka sisältää ajantasaista tietoa päätöksen talousarviovaikutuksista.***

Muutos 35

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
II osa
B jakso – 15 kohta

Komission teksti	*Muutos*
15. Jos komissio tekee ehdotuksen SEUT-sopimuksen	15. Jos komissio tekee ehdotuksen SEUT-sopimuksen

122 artiklaan perustuvaksi neuvoston säädökseksi, jolla on mahdollisesti huomattavia vaikutuksia unionin talousarvioon, ***voidaan soveltaa*** seuraavia talousarvion valvontamenettelyä koskevia Euroopan parlamentin ja neuvoston välisiä järjestelyjä, joissa komissio aktiivisesti avustaa.	122 artiklaan perustuvaksi neuvoston säädökseksi, jolla on mahdollisesti huomattavia vaikutuksia unionin talousarvioon, ***sovelletaan*** seuraavia talousarvion valvontamenettelyä koskevia Euroopan parlamentin ja neuvoston välisiä järjestelyjä, joissa komissio aktiivisesti avustaa.

Muutos 36

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
II osa
B jakso – 16 kohta

Komission teksti	*Muutos*
16. Komissio liittää kaikkiin ehdotuksiin SEUT-sopimuksen 122 artiklaan perustuviksi neuvoston säädöksiksi arvion ehdotetun säädöksen talousarviovaikutuksista ja ilmoittaa, voiko kyseisellä säädöksellä sen mielestä olla huomattavia vaikutuksia unionin talousarvioon. Tämän perusteella Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat pyytää menettelyn aloittamista.	16. Komissio liittää kaikkiin ehdotuksiin SEUT-sopimuksen 122 artiklaan perustuviksi neuvoston säädöksiksi arvion ehdotetun säädöksen talousarviovaikutuksista ja ilmoittaa, voiko kyseisellä säädöksellä sen mielestä olla huomattavia vaikutuksia unionin talousarvioon. Tämän perusteella Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat pyytää menettelyn aloittamista.
Menettely toteutetaan sekakomiteassa, joka koostuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asianmukaisen tason edustajista. Komissio osallistuu sekakomitean työskentelyyn.	Menettely toteutetaan sekakomiteassa, joka koostuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asianmukaisen tason edustajista. Komissio osallistuu sekakomitean työskentelyyn.
Euroopan parlamentti ja neuvosto aloittavat rakentavan vuoropuhelun päästäkseen ***yhteisymmärrykseen*** suunnitellun säädöksen talousarviovaikutuksista ottaen asianmukaisesti huomioon asian kiireellisyyden, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT-	Euroopan parlamentti ja neuvosto aloittavat rakentavan vuoropuhelun päästäkseen ***yhteiseen kirjalliseen sopimukseen*** suunnitellun säädöksen talousarviovaikutuksista ottaen asianmukaisesti huomioon asian kiireellisyyden, sanotun

sopimuksen 122 artiklan mukaista neuvoston toimivaltaa.	kuitenkaan rajoittamatta SEUT-sopimuksen 122 artiklan mukaista neuvoston toimivaltaa.
Menettely ***olisi*** toteutettava enintään kahden kuukauden kuluessa***, paitsi*** jos kyseinen säädös on annettava ennen ***tiettyä päivämäärää*** tai***,*** jos asian kiireellisyys sitä edellyttää, ***neuvoston asettamassa lyhyemmässä määräajassa***.	Menettely ***on*** toteutettava enintään kahden kuukauden kuluessa ***sen aloittamispäivästä***. Jos kyseinen säädös on annettava ennen ***kahden kuukauden määräajan päättymistä*** tai jos asian kiireellisyys sitä edellyttää, ***Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat yhteisellä sopimuksella lyhentää tätä määräaikaa***.

Muutos 37

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
III osa
A jakso – otsikko

Komission teksti	*Muutos*
A. TALOUSARVION TOTEUTUS, MAKSUT ***JA*** MAKSATTAMATTA OLEVAT MÄÄRÄT (RESTE À LIQUIDER)	A. *TALOUSARVION TOTEUTUS, MAKSUT**,** MAKSATTAMATTA OLEVAT MÄÄRÄT (RESTE À LIQUIDER)* ***JA EHDOLLISET VELAT***

Muutos 38

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
III osa
A jakso – 19 kohta

Komission teksti	*Muutos*
19. ***Kun otetaan huomioon, että on tarpeen*** varmistaa maksumäärärahojen kokonaismäärän hallittu kehitys suhteessa maksusitoumusmäärärahoihin***,*** ***jotta vältetään*** maksattamatta olevien määrien epänormaali siirtyminen, toimielimet sopivat	19. ***Jotta voidaan varmistaa, että unioni kykenee huolehtimaan taloudellisista velvoitteistaan, jotka johtuvat nykyisistä ja tulevista SEUT-sopimuksen 323 artiklan mukaisista sitoumuksista, ja*** varmistaa maksumäärärahojen kokonaismäärän hallittu kehitys

valvovansa tiiviisti ***maksuennusteita ja maksattamatta olevien määrien tasoa,*** jotta unionin ohjelmien toteutus ei häiriintyisi siksi, että maksumäärärahoja puuttuu monivuotisen rahoituskehyksen voimassaolon päättyessä.

Toimielimet tapaavat säännöllisesti talousarviomenettelyn aikana arvioidakseen yhdessä talousarvion toteutuksen tilannetta ja näkymiä kuluvana varainhoitovuotena ja tulevina varainhoitovuosina. Arviointi toteutetaan asianmukaisella tasolla järjestettävissä toimielinten välisissä kokouksissa, joita ennen komissio antaa ***tarvittaessa*** yksityiskohtaisen tilannekatsauksen maksujen toteutumisesta, saaduista maksupyynnöistä ja tarkistetuista ennusteista, mukaan lukien tarvittaessa pitkän aikavälin ennusteet, sekä ***asiaankuuluvat*** tiedot ehdollisista veloista.

suhteessa maksusitoumusmäärärahoihin ***ja siten välttää*** maksattamatta olevien määrien epänormaali siirtyminen, toimielimet sopivat valvovansa tiiviisti ***lainanotto- ja lainanantotoimenpiteitä ja ehdollisia velkoja, ja*** jotta unionin ohjelmien toteutus ei häiriintyisi siksi, että maksumäärärahoja puuttuu monivuotisen rahoituskehyksen voimassaolon päättyessä***, ne sopivat valvovansa tiiviisti maksuennusteita ja maksattamatta olevien määrien tasoa***.

Toimielimet tapaavat säännöllisesti talousarviomenettelyn aikana arvioidakseen yhdessä ***lainanoton ja lainanannon, ehdollisten velkojen sekä*** talousarvion toteutuksen tilannetta ja näkymiä kuluvana varainhoitovuotena ja tulevina varainhoitovuosina. Arviointi toteutetaan asianmukaisella tasolla järjestettävissä toimielinten välisissä kokouksissa, joita ennen komissio antaa yksityiskohtaisen tilannekatsauksen maksujen toteutumisesta, ***määrärahasiirroista,*** saaduista maksupyynnöistä ja tarkistetuista ennusteista, mukaan lukien tarvittaessa pitkän aikavälin ennusteet, sekä ***kaikki*** tiedot ehdollisista veloista ***ja niitä vastaavista talousarviovaroista, mukaan lukien lainanottoa ja lainanantoa koskevat pitkän aikavälin ennusteet, menetelmät ja päivitykset***.

Muutos 39

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
III osa
B jakso – 20 kohta – 2–5 alakohta

Komission teksti	*Muutos*
Komissio sitoutuu pitämään Euroopan parlamentin ajan tasalla kalastussopimuksia koskevien neuvottelujen valmisteluista, edistymisestä ja loppuun saattamisesta, myös niiden talousarviovaikutusten osalta.	Komissio sitoutuu pitämään Euroopan parlamentin ajan tasalla kalastussopimuksia koskevien neuvottelujen valmisteluista, edistymisestä ja loppuun saattamisesta, myös niiden talousarviovaikutusten osalta.
Toimielimet sitoutuvat varmistamaan kalastussopimuksiin liittyvän lainsäädäntömenettelyn aikana kaikin tavoin sen, että kaikki menettelyt toteutetaan mahdollisimman nopeasti.	Toimielimet sitoutuvat varmistamaan kalastussopimuksiin liittyvän lainsäädäntömenettelyn aikana kaikin tavoin sen, että kaikki menettelyt toteutetaan mahdollisimman nopeasti ***noudattaen kaikilta osin kunkin toimielimen sisäisiä sääntöjä.***
	Komissio pyrkii saattamaan uusista kalastussopimuksista tai kalastussopimusten uusimisesta käytävät neuvottelut päätökseen hyvissä ajoin, jotta voidaan välttää pöytäkirjojen väliaikainen soveltaminen ennen kuin parlamentti on antanut hyväksyntänsä sopimusten tai pöytäkirjojen tekemiselle.
Sellaisiin uusiin tai uusittaviin kalastussopimuksiin, joiden odotetaan tulevan voimaan ***tai joita on tarkoitus soveltaa väliaikaisesti*** viimeistään kyseisen varainhoitovuoden 1 päivästä tammikuuta, talousarviossa varatut määrät otetaan toimintamäärärahojen pääbudjettikohtaan.	Sellaisiin uusiin tai uusittaviin kalastussopimuksiin, joiden odotetaan tulevan voimaan viimeistään kyseisen varainhoitovuoden 1 päivästä tammikuuta, talousarviossa varatut määrät otetaan toimintamäärärahojen pääbudjettikohtaan.
Sellaisiin uusiin tai uusittaviin kalastussopimuksiin, jotka tulevat voimaan ***tai joita aletaan soveltaa väliaikaisesti*** asianomaisen varainhoitovuoden tammikuun 1 päivän jälkeen,	Sellaisiin uusiin tai uusittaviin kalastussopimuksiin, jotka tulevat

talousarviossa varatut määrät kirjataan varaukseen.	voimaan asianomaisen varainhoitovuoden tammikuun 1 päivän jälkeen, talousarviossa varatut määrät kirjataan varaukseen.

Muutos 40

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
III osa
C jakso – 22 kohta

Komission teksti	*Muutos*
22. YUTP:n toimintamenot otetaan kokonaisuudessaan yhteen talousarviolukuun, jonka otsakkeena on YUTP. Tämä määrä kattaa todelliset ennakoitavissa olevat tarpeet, jotka on arvioitu unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä ’korkea edustaja’, vuosittain laatimien ennakkoarvioiden perusteella talousarvioesityksen laatimisen yhteydessä. On jätettävä riittävä liikkumavara ennakoimattomia toimia varten. ***Määrärahoja ei saa ottaa varaukseen.***	22. YUTP:n toimintamenot otetaan kokonaisuudessaan yhteen talousarviolukuun, jonka otsakkeena on YUTP. Tämä määrä kattaa todelliset ennakoitavissa olevat tarpeet, jotka on arvioitu unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä ’korkea edustaja’, vuosittain laatimien ennakkoarvioiden perusteella talousarvioesityksen laatimisen yhteydessä. On jätettävä riittävä liikkumavara ennakoimattomia toimia varten.

Muutos 41

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
III osa
C jakso – 24 kohta – 1 ja 2 alakohta

Komission teksti	*Muutos*
24. Korkea edustaja kuulee vuosittain Euroopan parlamenttia ennakoivasta asiakirjasta, joka toimitetaan kunkin vuoden kesäkuun 15 päivään mennessä ja jossa käsitellään YUTP:n tärkeimpiä näkökohtia ja perusvalintoja sekä niiden unionin yleiseen talousarvioon	24. Korkea edustaja kuulee vuosittain Euroopan parlamenttia ennakoivasta asiakirjasta, joka toimitetaan kunkin vuoden kesäkuun 15 päivään mennessä ja jossa käsitellään YUTP:n tärkeimpiä näkökohtia ja perusvalintoja sekä niiden unionin yleiseen talousarvioon

aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia ja arvioidaan vuonna n-1 aloitettuja toimenpiteitä sekä sitä, miten YUTP ja unionin muut ulkoiset rahoitusvälineet on sovitettu yhteen ja missä määrin ne täydentävät toisiaan. Lisäksi korkea edustaja antaa Euroopan parlamentille säännöllisesti tietoja ***järjestämällä vähintään kolmesti vuodessa yhteisiä neuvottelukokouksia*** osana YUTP:sta käytävää säännöllistä poliittista vuoropuhelua***; tällaisten kokousten ajankohdasta on sovittava viimeistään 30 päivänä marraskuuta kunakin vuonna***. ***Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät näihin kokouksiin osallistumisesta ottaen huomioon niissä vaihdettavien tietojen tavoitteen ja luonteen.***

Komissio kutsutaan näihin kokouksiin.

aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia ja arvioidaan vuonna n-1 aloitettuja toimenpiteitä sekä sitä, miten YUTP ja unionin muut ulkoiset rahoitusvälineet on sovitettu yhteen ja missä määrin ne täydentävät toisiaan. Lisäksi korkea edustaja antaa Euroopan parlamentille säännöllisesti tietoja osana ***24 a kohdassa vahvistettua*** YUTP:sta käytävää säännöllistä ***taloudellista ja*** poliittista vuoropuhelua.

Muutos 42

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
III osa
C jakso – 24 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	24 a. YUTP:sta käytävä säännöllinen taloudellinen ja poliittinen vuoropuhelu koskee kaikkia YUTP:aa koskevan luvun täytäntöönpanosta johtuvia unionin toimia ja etenkin toimia, joista aiheutuu menoja tai rahoitusvastuita unionin talousarvioon. Se järjestetään vähintään viisi kertaa vuodessa, ja siitä on sovittava viimeistään 30 päivänä marraskuuta vuonna n-1. Tässä vuoropuhelussa korkea edustaja kuulee Euroopan parlamenttia SEU-sopimuksen 36 artiklan mukaisesti, kuten tämän sopimuksen 22, 23 ja 24 kohdassa kuvataan, ja huolehtii siitä, että parlamentin näkemykset otetaan asianmukaisesti huomioon. Vuoropuheluun voivat osallistua Euroopan unionin erityisedustajat tai tapauksen mukaan komission jäsenet. Se järjestetään tietojenvaihtoon sovellettavien turvallisuussääntöjen mukaisesti.

Muutos 43

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
IV osa (uusi)
OIKEUSVALTIOPERIAATETTA KOSKEVAAN EHDOLLISUUTEEN LIITTYVÄ TOIMIELINTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Komission teksti	*Muutos*
	OIKEUSVALTIOPERIAATETTA KOSKEVAAN EHDOLLISUUTEEN LIITTYVÄ TOIMIELINTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ
	A jakso Yhteistyö
	25. (uusi) ***Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 ja muiden perusoikeuskirjaan ja oikeusvaltioperiaatetta koskevaan ehdollisuuteen liittyvien sääntöjen täytäntöönpanon yhteydessä järjestelmällisesti ja oikea-aikaisesti jäsennellyn ja turvallisen pääsyn tietoihin, joita ovat muun muassa***
	a. jäsenvaltioille lähetetty kirjallinen ilmoitus
	b. mahdollinen lisätietopyyntö
	c. komission yksiköiden ja jäsenvaltioiden välinen kirjeenvaihto
	d. jäsenvaltioiden toimittamat huomautukset ja raportit
	e. kaikki sisäiset asiakirjat, jotka sisältävät oikeudellisia analyyseja, arviointeja tai muita komission asiaankuuluvia asiakirjoja, mukaan lukien komission lopullisilta tuensaajilta saamat asiaankuuluvat tiedot, ja jotka johtavat toimenpiteiden hyväksymiseen, jatkamiseen, muuttamiseen tai kumoamiseen taikka sovellettavien menettelyjen aloittamatta jättämiseen.

26. (uusi) Tarvittaessa sovitaan suojatusta viestintäkanavasta luottamuksellisuuden turvaamiseksi.

B jakso Kuuleminen ja vuoropuhelu

27. (uusi) Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tietoja ennen kuin se esittää ehdotuksen toimenpiteiden hyväksymisestä, jatkamisesta, muuttamisesta tai kumoamisesta ja ottaa huomioon tässä yhteydessä esitetyt näkemykset.

28. Komissio järjestää neljännesvuosittain jäsenneltyjä vuoropuheluja asiasta vastaavien Euroopan parlamentin valiokuntien kanssa, jotta voidaan taata reaaliaikainen tiedonkulku ja vahvistaa demokraattista valvontaa.

29. Toimielimet järjestävät säännöllisiä korkean tason kokouksia parantaakseen oikeusvaltiovälineistön koordinointia.

C jakso Avoimuus ja vuotuinen raportointi

30. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuotuisen talousarviomenettelyn yhteydessä vuotuisen kootun luettelon kaikista talousarvion eri otsakkeita koskevista ehdollisuuteen liittyvistä päätöksistä.

Muutos 44

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
Liite
A jakso – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Muutos*
	1 a. Sen varmistamiseksi, että Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat käyttää budjettivaltaansa tehokkaasti, talousarviota koskevat kannat, siirrot tai muut tiedoksiannot, joihin liittyy määräaikoja, on toimitettava ottaen asianmukaisesti huomioon lomakaudet, joiden tarkat ajankohdat kyseiset toimielimet ovat ilmoittaneet toisilleen hyvissä ajoin omien yksikköjensä kautta.

Muutos 45

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
Liite
B jakso – 2 kohta

Komission teksti	*Muutos*
2. Hyvissä ajoin ennen kuin komissio hyväksyy talousarvioesityksen, kutsutaan koolle talousarviota koskeva trilogi, jossa käsitellään tulevan varainhoitovuoden talousarvion rahoituksen painopisteitä. Neuvotteluissa otetaan huomioon ***toimielinten*** asiaankuuluvissa asiakirjoissa yksilöimät unionin poliittiset painopisteet, ja niiden tarkoituksena on antaa tietoa talousarviomenettelyä varten ja selvittää, miten painopisteet voidaan parhaiten ottaa huomioon seuraavassa talousarviossa.	2. Hyvissä ajoin ennen kuin komissio hyväksyy talousarvioesityksen, kutsutaan koolle talousarviota koskeva trilogi, jossa käsitellään tulevan varainhoitovuoden talousarvion rahoituksen ***mahdollisia*** painopisteitä. Neuvotteluissa otetaan huomioon ***budjettivallan käyttäjien eli Euroopan parlamentin ja neuvoston mahdollisissa*** asiaankuuluvissa asiakirjoissa yksilöimät unionin poliittiset painopisteet, ja niiden tarkoituksena on antaa tietoa talousarviomenettelyä varten ja selvittää, miten painopisteet voidaan parhaiten ottaa huomioon seuraavassa talousarviossa.

Muutos 46

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
Liite
D jakso – 13 kohta

Komission teksti	*Muutos*
13. Talousarviota koskeva trilogi ***voidaan*** kutsua koolle ennen Euroopan parlamentin täysistuntoäänestystä.	13. Talousarviota koskeva trilogi ***saatetaan*** kutsua koolle ennen Euroopan parlamentin täysistuntoäänestystä.

Muutos 47

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi
Liite
E jakso – 15 kohta

Komission teksti	*Muutos*
15. Jos neuvosto ei voi hyväksyä kaikkia Euroopan parlamentin tekemiä tarkistuksia, ***sen olisi vahvistettava*** kantansa kirjeellä, joka lähetetään ennen sovittelujaksolle suunniteltua ensimmäistä kokousta. Tällaisessa tapauksessa sovittelukomitean menettely etenee tämän liitteen seuraavissa kohdissa määrättyjen edellytysten mukaisesti.	15. Jos neuvosto ei voi hyväksyä kaikkia Euroopan parlamentin tekemiä tarkistuksia, ***se vahvistaa*** kantansa kirjeellä, joka lähetetään ennen sovittelujaksolle suunniteltua ensimmäistä kokousta. Tällaisessa tapauksessa sovittelukomitean menettely etenee tämän liitteen seuraavissa kohdissa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

°

° °

130. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

Liite I: Euroopan parlamentin kanta lukuihin (käypinä hintoina ja vuoden 2025 kiinteinä hintoina) ilman NextGenerationEU-välineen velanhoitokustannuksia

Miljoonaa euroa – käypinä hintoina, 2 prosentin deflaattori								
MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHAT	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Yhteensä 2028–2034**
1. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus, maatalous ja maaseutu, merielinkeinot, vauraus ja turvallisuus	**155,131**	**152,647**	**149,516**	**146,740**	**143,070**	**129,536**	**120,725**	**997,366**
2. Kilpailukyky, vauraus ja turvallisuus	**74,825**	**90,966**	**93,066**	**97,694**	**99,148**	**101,491**	**102,507**	**659,697**
3. Globaali Eurooppa -väline	**27,300**	**27,936**	**28,438**	**34,023**	**39,758**	**40,516**	**41,288**	**239,259**
4. Hallinto	**14,945**	**15,584**	**16,281**	**16,870**	**17,466**	**18,062**	**18,669**	**117,877**
MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	**272,201**	**287,134**	**287,301**	**295,327**	**299,442**	**289,605**	**283,189**	**2 014,198**
MAKSUMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	**271,032**	**305,040**	**300,920**	**296,118**	**279,007**	**275,902**	**267,875**	**1 995,894**
Miljoonaa euroa – vuoden 2025 hintoina								
MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHAT	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Yhteensä 2028–2034**
1. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus, maatalous ja maaseutu, merielinkeinot, vauraus ja turvallisuus	**146,152**	**140,992**	**135,392**	**130,273**	**124,525**	**110,534**	**100,996**	**888,864**
2. Kilpailukyky, vauraus ja	**70,508**	**84,037**	**84,291**	**86,747**	**86,312**	**86,619**	**85,771**	**584,288**

turvallisuus								
3. Globaali Eurooppa -väline	**25,727**	**25,810**	**25,758**	**30,214**	**34,615**	**34,583**	**34,551**	**211,260**
4. Hallinto	**14,083**	**14,397**	**14,746**	**14,980**	**15,205**	**15,415**	**15,621**	**104,449**
MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	**256,472**	**265,237**	**260,189**	**262,215**	**260,657**	**247,151**	**236,939**	**1 788,861**
MAKSUMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	**255,399**	**281,809**	**272,552**	**262,944**	**242,892**	**235,479**	**224,145**	**1 775,220**

Liite II: Euroopan parlamentin kanta ohjelmakohtaiseen jakoon

Miljardia euroa – maksusitoumusmäärärahat (käypinä hintoina)	**Monivuotista rahoituskehystä koskeva ehdotus**	**EP:n kanta (1,27 % BKTL:sta, ilman NextGenerationEU-välineen takaisinmaksua)**	**Nimellinen muutos**
Monivuotinen rahoituskehys	**1816,89**	**2014,20**	**197,30**
Otsake 1: Euroopan sosiaalinen malli ja elämänlaatu, ilman NextGenerationEU-välinettä	894,22	997,37	103,15
Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahasto	865,08	972,86	107,79
YMP	*293,70*	*433,01*	*139,31*
josta Tulotuki	*293,70*	*320,30*	*26,60*
Maaseutualueet	*0,00*	*106,41*	*106,41*
*Yhtenäisyyden turvaverkko**	*6,30*	*6,30*	*0,00*
POSEI-ohjelma (sisällytetään YMP:hen)	*0,00*	*7,33*	*7,33*
Kalatalous	*2,00*	*7,29*	*5,29*
Euroopan aluekehitysrahasto, mukaan lukien Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg) ja koheesiorahasto	*228,06*	*306,93*	*78,87*
josta EAKR	*183,15*	*248,37*	*65,23*
Koheesiorahasto	*34,65*	*46,99*	*12,34*
Interreg-ohjelma	*10,26*	*11,57*	*1,30*
Euroopan sosiaalirahasto	*0,00*	*124,19*	*124,19*
*Muuttoliike – turvapaikka-, muuttoliike- ja kotouttamisasiat***	*11,98*	*13,31*	*1,34*
*Muuttoliike – rajaturvallisuus ja yhteinen viisumipolitiikka***	*15,40*	*17,12*	*1,72*
*Muuttoliike – sisäinen turvallisuus***	*6,84*	*7,61*	*0,76*
*EU-väline****	*65,63*	*56,08*	*-9,56*
Kohdentamattomat määrärahat kansallisessa ja alueellisessa kumppanuussuunnitelmassa	*235,17*	*0,00*	*-235,17*
Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	0,44	0,49	0,05
Erillisvirastot	22,89	22,89	0,00
Liikkumavarat	5,82	1,13	-4,69

* Yhtenäisyyden turvaverkon 6,3 miljardin euron määrä kirjataan yhteisen maatalouspolitiikan menoiksi.

** Sisäasioiden rahastot yhteensä: 38,04 miljardia euroa
*** ilman yhtenäisyyden turvaverkon menoja

Miljardia euroa – maksusitoumusmäärärahat (käypinä hintoina)	**Monivuotista rahoituskehystä koskeva ehdotus**	**EP:n kanta (1,27 % BKTL:sta, ilman NextGenerationEU-välineen takaisinmaksua)**	**Nimellinen muutos**
Otsake 2: Kilpailukyky, vauraus ja turvallisuus	**589,59**	**659,70**	**70,10**
Euroopan kilpailukykyrahasto	234,30	264,35	30,05
josta Life-ohjelman toimet	*0,00*	*3,39*	*3,39*
EU4Health-ohjelman toimet	*0,00*	*10,05*	*10,05*
Horisontti Eurooppa -ohjelma	175,00	200,00	25,00
Euratom/ITER	9,79	9,79	0,00
Väline ydinturvallisuuteen liittyvää yhteistyötä varten – käytöstäpoisto	0,97	0,97	0,00
Ignalina-ohjelma	0,68	0,68	0,00
Verkkojen Eurooppa -väline (liikenne, energia, sotilaallinen liikkuvuus)	81,43	91,29	9,86
Sisämarkkina- ja tulliohjelma	6,24	6,87	0,63
Perikles (euron suojaaminen)	0,01	0,01	0,00
Erasmus+	40,83	47,39	6,56
AgoraEU	8,58	10,72	2,14
UCPM+ (unionin pelastuspalvelumekanismi ja terveysalan valmius)	10,68	12,42	1,74
Oikeusasiat	0,80	0,89	0,09
Erillisvirastot	9,80	9,80	0,00
Muut toimet, institutionaalisiin oikeuksiin perustuvat toimet	2,49	2,49	0,00
Liikkumavarat	8,01	2,03	-5,98
Otsake 3: Globaali Eurooppa -väline	**215,20**	**239,26**	**24,06**
Globaali Eurooppa -väline	200,31	225,00	24,69
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka	3,37	3,76	0,39
Merentakaiset maat ja alueet, mukaan lukien Grönlanti	1,00	2,08	1,09

Kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset ja alueelliset kalastuksenhoitojärjestöt	1,33	1,69	0,36
Muut toimet, institutionaalisiin oikeuksiin perustuvat toimet	1,12	1,12	0,00
Liikkumavarat	8,07	5,59	-2,48
Otsake 4: Hallinto	**117,88**	**117,88**	**0,00**

Miljardia euroa – maksusitoumusmäärärahat (vuoden 2025 kiinteinä hintoina)	**Monivuotista rahoituskehystä koskeva ehdotus**	**EP:n kanta (1,27 % BKTL:sta, ilman NextGenerationEU-välineen takaisinmaksua)**	**Nimellinen muutos**
Monivuotinen rahoituskehys	**1613,75**	**1788,86**	**175,11**
Otsake 1: Euroopan sosiaalinen malli ja elämänlaatu, ilman NextGenerationEU-välinettä	797,08	888,86	91,78
Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahasto	771,29	867,19	95,90
YMP	*261,01*	*385,12*	*124,11*
josta Tulotuki	*261,01*	*284,65*	*23,64*
Maaseutualueet	*0,00*	*94,88*	*94,88*
*Yhtenäisyyden turvaverkko**	*5,60*	*5,60*	*0,00*
POSEI-ohjelma (sisällytetään YMP:hen)	*0,00*	*6,50*	*6,50*
Kalatalous	*1,77*	*6,50*	*4,73*
Euroopan aluekehitysrahasto, mukaan lukien Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg) ja koheesiorahasto	*203,72*	*274,34*	*70,62*
josta EAKR	*163,71*	*222,00*	*58,29*
Koheesiorahasto	*30,97*	*42,00*	*11,03*
Interreg-ohjelma	*9,04*	*10,34*	*1,30*
Euroopan sosiaalirahasto	*0,00*	*110,73*	*110,73*
*Muuttoliike – turvapaikka-, muuttoliike- ja kotouttamisasiat***	*10,70*	*11,90*	*1,20*
*Muuttoliike – rajaturvallisuus ja yhteinen viisumipolitiikka***	*13,76*	*15,30*	*1,54*
*Muuttoliike – sisäinen turvallisuus***	*6,12*	*6,80*	*0,68*
*EU-väline****	*58,40*	*50,00*	*-8,40*
Kohdentamattomat määrärahat kansallisessa ja alueellisessa kumppanuussuunnitelmassa	*210,20*	*0,00*	*-210,20*

Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	0,39	0,43	0,04
Erillisvirastot	20,24	20,24	0,00
Liikkumavarat	5,16	1,00	-4,16

* Yhtenäisyyden turvaverkon 5,6 miljardin euron määrä kirjataan yhteisen maatalouspolitiikan menoiksi.
** Sisäasioiden rahastot yhteensä: 34,0 miljardia euroa
*** ilman yhtenäisyyden turvaverkon menoja

Miljardia euroa – maksusitoumusmäärärahat (vuoden 2025 kiinteinä hintoina)	**Monivuotista rahoituskehystä koskeva ehdotus**	**EP:n kanta (1,27 % BKTL:sta, ilman NextGenerationEU-välineen takaisinmaksua)**	**Nimellinen muutos**
Otsake 2: Kilpailukyky, vauraus ja turvallisuus	**522,21**	**584,29**	**62,08**
Euroopan kilpailukykyrahasto	207,40	234,00	26,60
josta Life-ohjelman toimet	*0,00*	*3,00*	*3,00*
EU4Health-ohjelman toimet	*0,00*	*8,90*	*8,90*
Horisontti Eurooppa -ohjelma	154,88	177,01	22,13
Euratom/ITER	8,71	8,71	0,00
Väline ydinturvallisuuteen liittyvää yhteistyötä varten – käytöstäpoisto	0,85	0,85	0,00
Ignalina-ohjelma	0,60	0,60	0,00
Verkkojen Eurooppa -väline (liikenne, energia, sotilaallinen liikkuvuus)	72,25	81,00	8,75
Sisämarkkina- ja tulliohjelma	5,54	6,10	0,56
Perikles (euron suojaaminen)	0,01	0,01	0,00
Erasmus+	36,19	42,00	5,81
AgoraEU	7,61	9,50	1,89
UCPM+ (unionin pelastuspalvelumekanismi ja terveysalan valmius)	9,46	11,00	1,54
Oikeusasiat	0,71	0,79	0,08
Erillisvirastot	8,69	8,69	0,00
Muut toimet, institutionaalisiin oikeuksiin perustuvat toimet	2,23	2,23	0,00
Liikkumavarat	7,09	1,80	-5,29
Otsake 3: Globaali Eurooppa -väline	**190,02**	**211,26**	**21,24**
Globaali Eurooppa -väline	176,83	198,63	21,80
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka	2,99	3,34	0,35

Merentakaiset maat ja alueet, mukaan lukien Grönlanti	0,89	1,85	0,96
Kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset ja alueelliset kalastuksenhoitojärjestöt	1,18	1,50	0,32
Muut toimet, institutionaalisiin oikeuksiin perustuvat toimet	1,01	1,01	0,00
Liikkumavarat	7,13	4,94	-2,19
Otsake 4: Hallinto	**104,45**	**104,45**	**0,00**